ANT

Haftalık Dergi • 7 Ekim 1969 • Sayı 145 • 125 Kuruş

EMEKÇİLER SUYUN BAŞINA

HAFTANIN NOTLARI

İÜTB Başkanı

Üç yıl ertelendikten sonra önceki hafta toplanan İ.Ü.T.B. kongresinde devrimci öğrencilerin baskın çıkması üzerine polis - gerici delegelerle yasa dışı bir tertiple seçimleri oldu bittiye getirmek istemiştir. Böylece düzenlenen oyunla bir başkan seçilmek istenmiştir. Devrimci öğrenciler bu oyunla seçilen başkanı tanımamışlar ve delegelerin çoğunun katıldığı bir toplantıda gerçek İ. Ü. T. B. başkanını seçmişlerdir. Yapılan seçimler sonunda başkanlığa 77 oyla İktisat Fakültesi öğrencisi Şuayip Dilmen seçilmiştir. Yukarıdaki resimde Şuayip Dilmen görülmektedir. (İ. Ü. T. B. Kongresi üzerine Sıtkı Coşkun'un bir yazısı bu hafta 5. sayfamızdadır.)

Ankara'ya yürüyecekler

CHP milletvekili Celal Sungur'un sahip çıktığı topraklardan jandarma zoru ile evleri yıkılarak atılan Yozgat'ın 66 haneli Alan Köyü halkı, civar köylerin de yardımıyla iki defa yeniden evlerini inşa etmişler, ancak her defasında da evleri jandarma tarafından yıkılınca, çoluk çocuk çıplak ayaklarla Ankara'ya yürümeğe karar vermişlerdir. Köylüler, kendilerine işleyecek toprak verilmediği takdirde, sınırdışı edilmelerini isteyeceklerdir.

Haracı Protesto

Düseldorf'taki Batı Alman Sendikalar Birliği, Türkiye'nin Bonn Büyükelçisi Oğuz Gökmen'e bir muhtıra göndererek Almanya'da çalışan Türk işçilerinin pasaport temditlerinde alınan 79 marklık harcı protesto etmiş, diğer yabancı işçiler gibi bu harcın 3 - 5 marka indirilmesini istemiştir.

DİSK'e katılıyor

Türkiye Hür Mensucat İşçileri Sendikası, hafta sonunda yapacağı bir kongre ile DİSK'e katılma kararı alacaktır. Sendika Başkanı Salih Çetin, «Türk İş'in işçiye yararlı olmadığını gören sendikamız, işçiden yana devrimci bir kuruluş olan DİSK'e katılmakla yeni bir anlam ve güç kazanacaktır,» demiştir.

TİP'e saldırı

Antalya'nın Korkuteli İlçesi'nde TİP'in kitap ve broşürlerini dağıtmakta olan Antalya Milletvekili Adayı Kaymakam Turhan Kaya ile TİP üyesi Celal Bahtiyar, AP'li'rin saldırısına uğramışlardır. Saldırganlar kitap ve broşürleri yakmışlar, otomobili de hasara uğratmışlardır. İçişleri Bakanlığı'na bir telgraf çeken Kaya, olayı protesto etmiştir.

İlaç Skandalı

Adana Eczacılar Odası Başkanı bir açıklama yaparak Amerikan Milli İlimler Akademisi tarafından Amerika'da satışı yasaklanan 90 çeşit antibiyotikin yabancı ilaç firmaları tarafından Türkiye'de imal edilerek piyasaya sürüldüğünü belirtmiştir. Başkan, bu ilaçların Türkiye'de imaline ve satışına engel olmak için Sağlık Bakanlığı'nın herhangi bir teşebbüste bile bulunmadığını, üstelik yabancı patentlerle imal edilen bu ilaçların ham maddeleri için yıllardan beri milyonlarca liralık döviz harcandığını söylemiştir.

TÖS'ün protestosu

Öğrenci katliamı üzerine TÖS Genel Başkan Yardımcısı Dursun Akçam bir bildiri yayınlayarak, iktidarı protesto etmiş ve «Düzene eleştiri gözü ile bakan gençlere namlunun gözü ile bakıyorlar. Sömürü babalarının başı püsküllü fetvacıları, polisi kendi öğrencilerinin üstüne saldırtmakla bilimin değil, ihanetin bayraktarlığını yapmaktadırlar. Koltuk kapma kavgasında biribirine kıyasıya saldıran politikacılar, bu cinayetler karşısında sessiz kaldıkları sürece suç ortaklığı etmiş sayılırlar.» demiştir.

Mezarlık da satıldı!

Vatan topraklarının para babalarına peşkeş çekilmesi, mezarlık satışına kadar vardırılmıştır. Ankara'da öteden beri arsa satın almak isteyen demir tüccarlarının isteği AP'li Ankara Belediye Başkanı tarafından da kabul edilmiş ve Ankara mezarlığının yoksul vatandaşların gömüldüğü kısmı, demir tüccarlarına metre karesi 20 lira gibi ucuz bir fiyatla satılmıştır. Belediye, satıştan sonra gazetelere ilan vererek cenaze sahiplerinin ölüleri paralı yerlere nakletmesini istemiştir.

Yargıtay bozdu

«Kızılırmak» adlı şiir kitabında komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından mahkum edilen Hüseyin Korkmazgil hakkındaki mahkumiyet kararı Yargıtay Birinci Ceza Dairesi tarafından esastan bozulmuştur. «Vurguncuiuğa yol açan emperyalist düzenin değiştirilmesini istemenin» 142. maddeye aykırı olmadığı Yargıtay kararında belirtilmiştir.

DİSK tiyatro ödülleri

DİSK'in her yıl devrimci sanatçı Asaf Çiğiltepe adına verdiği «Bakır Tepsi» tiyatro ödülleri bu yıl, Pir Sultan Abdal oyununu sahneye koyan Umur Bugay ile toplumcu sanatı emekçi halk yığınlarına, halka götürmedeki, devrimci ilkeleri kolaylıkla sahnelemedeki başarısından dolayı «Devrim İçin Hareket Tiyatrosu»na verilmiştir.

Devalüasyona doğru

İş Bankası ekonomi uzmanlarınca hazırlanan bir raporda, fiyat yükselmelerinin hızlandığı, ithalattaki gecikmelerin ve protestoların son haddine vardığı, para darlığı çekildiği ve «iş aleminde şikayetlerin arttığı» belirtilmektedir. Nitekim yalnız eylül ayı içerisinde fiyatlarda yükselme oranı, bir önceki aya oranla yüzde 6'yı aşmıştır. Normal zamanlarda dört ayda gerçekleşen transferler ise şimdi 7 ayda gerçekleşebilmiştir. Öte yandan vatandaşlar bütün paralarını ve tasarruflarını altına ve gayrimenkule yatırmaktadırlar. Cumhuriyet altını başını rekor seviyeye ulaşmıştır. Bütün bu kanıtlar, seçimden sonra devalüasyonun kaçınılmaz olacağını göstermektedir.

Tayini protesto

TÖS Kocaeli Şubesi Başkanı ve Merkez Ortaokulu Müdürü Nuri Kanık'ın Geyve'ye atanması üzerine Kocaeli'deki altı devrimci kuruluş bir bildiri yayınlayarak usulsüz atamayı protesto etmişler ve karar durdurulmadığı takdirde yürüyüş yapacaklarını açıklamışlardır.

Suç'ulara mükafat

«Pir Sultan Abdal» oyununun temsiline izin verilmemesi nedeniyle Tunceli'de çıkan olaylardan dolayı Tunceli Valisi Erol Yavuz ile Emniyet Müdürü Nail Bozkurt sorumlu bulunmuşlardır. Ancak Vali Merkez emrine alınmış, emniyet müdürü ise Aydın emniyet müdürlüğüne tayin edilmiştir. Müfettiş raporlarına göre sorumlu tutulan ve halen izinde bulunan il jandarma komutanı ile diğer zabıta mensuplarının ise çıkarılacak tayin kararnameleri ile başka yerlere atanarak mükafatlandırılacakları öğrenilmiştir.

Yeşil Bere cinayeti örtbas edildi!

İki taraflı casusluk yaptığı ileri sürülen bir Vietnamlı'nın öldürülmesinden sanık altı «Yeşil Bereli» hakkındaki adli kovuşturma, ABD Başkanı Nixon'ın müdahalesi üzerine Savunma Bakanlığı tarafından durdurulmuştur. Kovuşturma durdurulduktan sonra altı kişi serbest bırakılarak Amerika'ya hareket etmişlerdir. Böylece, cinayet CIA'nın emriyle işlediklerini açıklayan Yeşil Berelilerin iddiası doğrulanmakta, CIA cinayetlerinin arkasında bizzat Başkan Nixon'ın ve Amerikan Hükümeti'nin bulunduğu ortaya çıkmaktadır. Resimde CIA'nın katil yeşil berelilerinden Yüzbaşı Robert Marasca ve suçortağı Yüzbaşı Budge E. Williams görülmektedir.

Willy Brandt

İktidar Pazarlığı

Batı Almanya'da yapılan seçimlerden sonra da tek parti iktidarı gerçekleşememiş, 242 sandalye kazanan Hristiyan Demokratlar ile 224 sandalye kazanan Sosyal Demokratlar, iktidarı ele geçirebilmek için 30 sandalye kazanan Hür Demokratlar ile pazarlığa oturmuşlardır. Hür Demokratlar'ın koalisyon için Sosyal Demokratlar'ı tercih edeceği anlaşılmaktadır. Sosyal Demokratlar koalisyon kurabilirse, Willy Brandt başbakan olacaktır. Seçimlere büyük iddialarla giren yeni Nazi'lerin partisi NPD ise, tek sandalye dahi elde edemeyerek büyük bir hezimete uğramıştır.

SAVAK cinayetleri

Uzun süreden beri işkence altında tutuklu bulunan 21 İran'lı yurtsever, uluslararası hukuk örgütlerinin ve gençlik kuruluşlarının açık duruşma için geniş çaba harcamalarına rağmen gizli yargılanmışlardır. «Silah taşımak, silahlı ayaklanma hazırlamak, komünist fikirlere sahip bulunmak» suçlandırılan sanıklardan beşi için beş yıla kadar varan çeşitli mahkumiyetler verilmiştir. İran Öğrenci Konfederasyonu yayınladığı bildiride, bunun 19 Ağustos 1953'te yapılan CIA - SAVAK ortak darbesinden bu yana İran halkının üstünde kurulan terör ve baskının, SAVAK eliyle işlenen cinayetlerin bir devamı olduğunu açıklamıştır.

ANT'ın sorgusu

Vehbi Koç'a ait Demir Döküm Fabrikası'nın işgali dolayısıyla ANT'ta yayınlanan «İşçi Koç'un Kölesi Değildir» başlıklı röportaj için Basın Savcılığı'nca soruşturma açılmış ve röportajı yazan arkadaşımız İbrahim Osmanoğlu ile sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı'nın ifadeleri alınmıştır. **Savcılık, gedikli bilirkişi Sahir Erman ile İlhan Akın ve Yılmaz Altuğ'dan aldığı bilirkişi raporu üzerine, röportajda yeralan iki resimalti ile kanunun suç saydığı fiilerin övülerek Ceza Kanunu'nun 312. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Öte yandan arkadaşımız Can Yücel de, Che Guevara'dan çevirdiği «Küba'da sosyalizm ve İnsan» adlı eserden dolayı 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmıştır.**

2 ekim

Mao törene katıldı

■ Çin Halk Cumhuriyeti Komünist Partisi Birinci Sekreteri *Mao* Çe Tung, sağlık durumunun kötüye gittiği yolunda batı kaynaklarının verdiği haberleri, Çin Cumhuriyeti'nin 20. kuruluş yıldönümü dolayısıyla Tien An Men Meydanı'nda yapılan törene katılarak bizzat yalanlamıştır. Mao Çe Tung halkı eliyle selamladıktan sonra, halefi sayılan Lin Piao bir konuşma yapmıştır. Öte yandan, Sovyetler Birliği, cumhuriyetin 20. kuruluş yıldönümü *dolayısıyla* Çin'e bir kutlama mesajı göndermiştir. Geçenlerde Pekin'de yapılan Çu En Lay - Kosigin görüşmesinden sonra, bu mesaj, Sovyet - Çin ilişkilerinin düzelmesi yolunda ikinci bir adım sayılmaktadır.

Çinde Türkçe yayın

■ Çin Halk Cumhuriyeti'nin «Yabancı Diller Yayınevi», ilk defa Türkçe yayınlara başlamıştır. Çeşitli nitelikte ve 26 yabancı dilde yayın yapan yayınevinin bastığı ilk Türkçe kitap, Mareşal Lin Piao'nun «Çin Komünist Partisi 9. Milli Kongresi'ne Rapor»udur. Yabancı dillerde geniş çapta yayın yapan Çinliler, yabancı dil öğrenimine önem vererek Pekin'de 22 yabancı dilde uzman mütercim yetiştiren «Yabancı Diller Üniversitesi» adıyla bir üniversite açmışlardır. Çin'in Türkçe yayınlara başladığını duyuran ilan, Amerika ve Avrupa'ya gönderilen «China Reconstructs» adlı siyasal dergide yayınlanmıştır.

3 ekim

Libya'daki üsler

■ Libya'da iktidara gelen askeri rejim, İngilizlerin Tobruk ve *El Adem'deki* üsleri ile Tripoli'de Amerikalılara ait Wheelus Üssü'nün anlaşmalarını yenilemeyecektir. Libya Başbakanı Dr. Mahmut Süleyman El Mahribi, «Libya halkı yabancı üslere karşıdır ve biz de halkımızın isteklerini yerine getireceğiz» demiştir. Libya Hükümeti, yakın bir tarihte Libya'daki petrol şirketleri hakkında da bir karar alacaktır. Yabancı şirketler bu kararı endişe ile beklemektedirler. Kral İdris'in Libya'ya dönmesinde şimdilik bir sakınca görülmemektedir. Fakat yapılmakta olan araştırmalarda halka karşı bazı hareketlere girişmiş olduğu saptanırsa, o zaman Kral İdris'ten de hesap sorulacaktır.

Che'nin kaatili!

■ **Bir hafta önce bir darbe yaparak iktidara gelen Che'nin *kaatillerinden* Bolivya Genelkurmay Başkanı General Redo Ovando Candia, devrim hükümetinin Bolivya «Gulf Oil» şirketini devletleştirmeyeceğini belirttikten sonra, ülkesi ile Amerika arasındaki iyi ilişkilere büyük önem atfettiğini söylemiştir. General Ovando, «Yabancı sermaye yatırımcılarının korkması için hiçbir sebep yoktur» demiştir. Böylece, darbeyi yaptıktan sonra «anti - amerikan ve milliyetçi bir tutum» takınacağı ileri sürülen ve bazı aklı - evvellerce selamlanan Che'nin katilinin gerçek çehresi belli olmuştur.**

4 ekim

TİP Mitingi

■ **Milletvekili genel seçimi dolayısıyla Türkiye İşçi Partisi ilk büyük meydan mitingini cumartesi günü saat 14'ten itibaren Taksim Alanı'nda yapmıştır. TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar ile diğer adayların ve partili konuşmacıların konuştuğu miting, dergimiz bağlandığı ve baskıya verildiği saatlerde devam etmekte olduğundan tafsilatlı şekilde yansıtılamamıştır.**

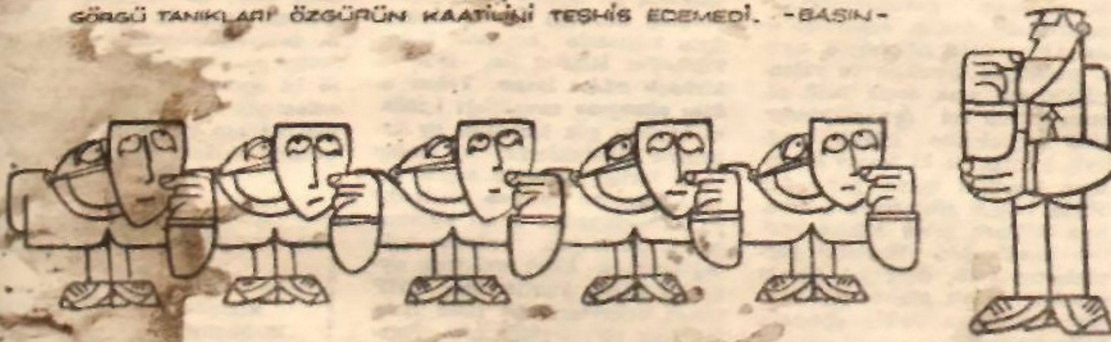
H. Ergün tutuklandı

■ Ankara'da yayınlanmakta olan Emek Dergisi'nin sorumlu müdürü Hüseyin Ergün, derginin 10. sayısında yayınlanan «İzmir'in Kurtuluşu» ile ilgili yazıdan dolayı tutuklanmıştır. *Savcılık yazıda* «komünizm propagandası» yapıldığını iddia etmiş, sorgu yargıçlığı da bu iddia üzerine tutuklama kararı vermiştir.

Cantekin'i vuranlar

■ Beşiktaş Işık Mühendislik, Mimarlık Özel Yüksek Okulu'ndaki olayda Mehmet Cantekin adındaki devrimci gencin de yaralanmasından sanık olarak bir kısmı devrimci olan Abdülkadir Akpınar, Kazım Korkmaz, Mehmet Ramazanoğlu, Hasan Yüksel, Zeki Tekeş, Yılmaz Sarı, Mustafa Şimşek, Muammer Özer, Mehmet Ali Önal ve Bekir Yetiştirici adlarındaki kimseler adliyeye sevkedilmişlerdir. Mahkeme bunlardan Abdülkadir Akpınar ile Kazım Korkmaz'ın tutuklanmasına karar vermiştir

• GÖZ GÖRE • YALÇIN ÇETİN

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Bu da devrimci görevdir!

BU *bir seçim haftasıdır...* **Eğer parlamenter düzen devam edecekse, gelecek dört yıl Türkiye'yi kimlerin, hangi partinin yada partilerin yöneteceği, önümüzdeki pazar günü vatandaşların oylarıyla saptanacaktır. Seçimde sosyalistlerin tutumu ne olmalıdır? Hiç şüphesiz, sosyalist hareketteki son çalkantılardan ve parti yöneticilerinin devrimcilikle bağdaşmayacak karar ve tercihlerden sonra birçok sosyalistin kafasında aynı soru çöreklenmiştir:** «Partinin seçim kazanma şansının yüksek olduğu illerden çoğunun başına devrimci niteliği tartışma götürür kimseler getirilmişse, bu listelere oy vermek, devrimci bir davranış sayılabilir mi?» **Böylesine ciddi bir tereddüde kapıldığı için hiçbir devrimciyi kınamaya hakkımız yoktur. Sosyalist hareketin sağlam bir çizgide yürümesi ve sapmalara meydan verilmemesi yönünde gösterdikleri hassasiyetten dolayı kendilerine en azından saygı duymak gerekir. Sosyalist insan, karşılaştığı her yeni durumu enine boyuna incelemek, tartmak ve bilimsel sosyalizmin mihengine vurarak değerlendirmek zorundadır. Ancak böyle bir değerlendirmenin sonucunda verilmiş oy *sosyalist hareket için gerçekten değer taşır.* Böylesine ince eleyip sık dokuyarak verilmiş tek oy, bir ağanın peşinden sürüklenerek sosyalist partiye bilinçsizce verilmiş 13 bin oydan çok daha anlamlıdır, çok daha güçlüdür. Bu bakımdan yukarıdaki sorunun cevabını aramak ve seçimini ona göre yapmak, sosyalist insanın kaçınılmaz görevidir.**

EVET, TİP'in bazı illerdeki aday listelerinin başında gerçekten devrimciliği tartışma götürür kimseler yeralmaktadır. Ancak bir sosyalist partiyi, belli zamanlarda partinin başında yeralan bir avuç insanın bencil tercihlerine bakarak mahkum etmeğe de hiç kimsenin hakkı olmamak lazımdır. Her şeyden önce şunu kabul etmek gerekir ki, Türkiye İşçi Partisi, şu anda yönetimi ellerinde bulunduran bir kliğin tapulu malı değildir. Partinin harcı, binlerce sosyalistin emeği, fedakarlığı, düşüncesi ile karılmıştır. Bugün partinin gövdesinde onbinlerce şehir ve köy *emekçisi, geçimlerini, hürriyetlerini,* hattâ hayatlarını tehlikeye atarak kendilerini devrimci mücadeleye vermişlerdir. Nitekim, belli illerin liste başları bir yana bırakılırsa, Türkiye İşçi Partisi'nin 450 kişilik aday listesinde emekçiler her bakımdan ağır basmaktadır. Adaylarının sınıfsal niteliği bakımından, TİP, yedi burjuva partisinden kalın çizgilerle ayrılmaktadır. Partinin tüzüğü, programı, seçim bildirisi ortadadır. Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, CENTO'ya, Ortak Pazar'a açık seçik karşı çıkan, düzenin emekçiler eliyle emekten yana değiştirilmesini isteyen tek parti, yine sadece Türkiye İşçi Partisi'dir. Bugünkü yönetici kadro tüzük ve programa ters düşmüş olsa bile, partinin gövdesi, bu tüzük ve programı tavizsiz uygulayacak devrimci kadroyu işbaşına getirmeğe her zaman muktedirdir.

KALDI **ki, 12 Ekim seçimlerinde sosyalistler için bir iktidar tercihi de söz konusu değildir. Emekçi sınıfların bilinç seviyesinin henüz bir sosyalist partiyi parlamenter yoldan iktidara getirebilecek etkinlikte olmadığı muhakkaktır. Sosyalistler için 12 Ekim seçimlerinin önemi, nisbeten geniş propaganda olanaklarından yararlanarak sosyalist hareketin sesini daha fazla vatandaşa duyurmak, özellikle köylere seslenebilmektedir. Ve daha da önemlisi, Amerikancı ve işbirlikçi cephe karşısında, anti - emperyalist ve sosyalist cephenin gün geçtikçe nicel olarak ağırlık kazandığını ispatlamaktır. Daha önceki yazılarımızda da belirttiğimiz gibi, gerek Amerikan emperyalizmi, gerekse yerli maşaları, Türkiye'de bağımsızlıktan ve sosyalizmden yana güçlerin kuvvetini, TİP'in genel seçimlerde aldığı yüzde 3 oyla ifadelendirerek küçümsemektedirler. Sosyalistlerin görevi, geçen dört yıl zarfında anti - emperyalist ve sosyalist güçlerin oranının hızla arttığını matematik olarak ortaya koymaktır. Yani dört yıl önce Amerikancı cepheye her yüz kişiden 97 kişi oy vermişse, bu miktarı bu seçimde 95'e, 94'e, 92'ye, 90'a düşürmek için mücadele etmek gerektir. Bu gerçekler karşısında, yukarıdaki sorunun cevabı da kendiliğinden verilmiş olmaktadır. Tüm tereddütlere rağmen, TİP'e oy vermek, anti - emperyalist ve sosyalist cepheye güç kazandırmak! Önümüzdeki pazar gününün devrimci görevi budur!**

İÜTB Kongresinin Gerçekleri

Sıtkı COŞKUN

1968 Haziran'ından bu yana süren demokratik üniversite kavgası, genç adamların sadece üniversite yönetimine ağırlık koyma kavgası değildi. Kavganın bir diğer yanı da, öğrencilerin kendi örgütlerini karşı devrimci - antidemokratik unsurlardan temizlemek ve öğrenci çoğunluğunun eğilimlerini yansıtan devrimci örgütler haline getirmek idi.

Çünkü bir üst yapı kurumu olan üniversiteyi kendi çıkarlarına uygun işletmenin yollarını arayıp bulan emperyalizm ve egemen sınıflar, elbette, üniversitenin ayrılmaz parçası olan öğrencilerin örgütlerini de aynı mekanizmanın içine sokmuşlardı.

Birçok hukuki oyunlar, gizli kongreler ve antidemokratik baskılarla bir kısım klasik öğrenci örgütlerinde bunu sağlamışlardır. TMTF, İÜTB, MTTB örneğinde olduğu gibi...

Türkiye işçi sınıfı ve onun önderliğindeki emekçi sınıfların emperyalizme ve egemen sınıflara karşı yürüttüğü kavgada yandaş olmayı yeğliyen sosyalist gençlik kadroları için klasik öğrenci örgütlerinin önemi açıktır. Bu örgütlerin maddi olanakları ve resmi sıfatları sosyalist gençlik kadrolarının hem kendi yaşama alanları olan geniş öğrenci kitleleri ve hem de yandaş olmayı yeğledikleri emekçi kitlelerle sağlam bağlar kurmalarını ve bu yolda kadrolarını genişletme olanaklarını artırmaktadır. Bu bakımdan hiçbir sosyalist gencin bu örgütleri dikkata almaması ve dudak büküp geçmesi düşünülemez.

Nitekim, sosyalist gençlik kadroları bu temelden kalkınmışlar, Ankara'da AÜTB, ODTÜB ve İstanbul'da İÜTB için mücadeleye girmişlerdir. AÜTB'de bu iş başarılmıştır. ODTÜ'de ise birlik iki başlı bir duruma girmiştir.

İÜTB ise bugün hukuken tek, fiilen iki başlı durumdadır:

Kongre öncesinde sosyalistlerin yönetiminde bulunan beş cemiyetten dördü ortak toplantılar yaparak beraber hareket etmeyi kararlaştırmışlardı. Gene sosyalistlerin yönetiminde olan Orman Fakültesi Cemiyeti ise kongre öncesi çalışmaları karşısında ilgisiz kalmıştır.

Dört sosyalist cemiyetin karşısında çeşitli eğilimlerdeki dört sağ cemiyeti yer almakta idi. Ve sosyalistlerin tek adayına karşı, sağdan iki aday vardı. Maddi şartları ile kongre, dört delegasyona, dört delegasyon biçiminde denk görünüyor idi. Sosyalistlerin kongreyi alabilmeleri özden ve ilkelerden fedakarlık yapmadan ve çeşitli faktörler kullanılarak verilecek tavizler üzerine oturtulmuş taktiklerin uygulanabilmesine bağlı idi. Ve dört sosyalist cemiyetin yöneticileri bu politikayı karar altına aldılar.

Sosyalistler kongreyi ancak karşı gruptan oy çekerek alabilirlerdi. Bunu:

1. Karşı delegasyonlara sosyalist arkadaşları sızdırarak, ve gene bu delegasyonlara sızabilmiş sosyal demokrat unsurlarla anlaşarak,

2. Bu tip kongrelerde rol oynayan diğer klasik yöntemleri kullanarak başarabilirlerdi.

Bu prensiplerin ışığında sosyal demokrat unsurlarla ittifaklar arandı ve uygulandı, diğer unsurlarla da kısa vadeli, günlük taktik anlaşmalarla çalışıldı. Ancak şu noktayı belirtelim ki, yeterli tecrübeye ve cemiyetçilik bilgisine sahip olmamamız bu taktiklerin uygulanmasında *bizi belli yanlışlara götürdü. Ve biz bilimsel sosyalizme* inanmış kişiler olarak özeleştirimizi sosyalist kadrolar önünde yaptık ve marksist eleştiri ilkelerini kendi üzerimizde uyguladık.

Fakat gene gördük ki, sosyalist gençlik hareketi içinde olan fakat küçük burjuva ideolojilerinin yörüngesindeki *unsurlar, bu olay üzerinde antimarksist eleştirilerle,* sosyalistleri yıpratabilmek için geniş spekülasyonlara girmektedirler ve bu davranış da marksist eleştirinin doğuracağı birlik yerine parçalanmayı doğurmaktadır. Beylere hatırlatmakta yarar vardır: Marksist eleştirinin temel ilkesi **«birlik - kritik - birlik»**tir. Bu ilkeden habersiz olan bu keskin *devrimciler(!) elbette ki sosyalistlerin bilimsel* sosyalizmin gereği olarak yaptıkları özeleştiriyi kendilerine verilmiş bir hesap veya bir günah çıkarma olarak nitelemeye çalışacaklardır.

Bu şematik kafalı, kafaları kafataslarının çapıyla sınırlı, hazır lopçu küçük burjuva kuyrukçularının doğal *niteliğidir. Ve hele bu nitelikteki adamlar keskin sosyalist* geçinmeye ve görünmeye çalışıyorlarsa, bu sözde eleştirilerinin varacağı ve vardığı nokta küçük burjuva sataşmacılığı ve sol şarlatanlık olacaktı ve öyle de oldu.

Bu kerameti kendinden menkul, sağ oportunizmin batağına hergün biraz daha batan ve sosyalist haraketi ideolojik *bir kargaşanın içine sokan PROLETER DEVRİMCİSİ(!)* beylerin sataşmalarını elbette kendi yöntemleriyle değil, sosyalist kişiler olarak cevaplandıracağız. Cevabımız gelecek sayıda geniş olarak verilecektir.

EMEKÇİLER SUYUN BAŞINA !

TÜRKİYE önümüzdeki pazar günü yeni bir seçim mücadelesine sahne olacak, milyonlarca vatandaş yine sandık başına giderek gelecek dört yıl için Türkiye'nin kaderini elinde tutacak olan 450 kişiyi seçecektir.

12 Ekim seçimi böylesine büyük önem taşımakla beraber, bir süreden beri devam eden seçim kampanyası, vatandaşların seçim propagandalarına eskisi kadar ilgi göstermediğini ve eski seçimlere oranla büyük ölçüde kayıtsız davrandığını ortaya koymuştur.

Vatandaşın bu kayıtsızlığında, şüphesiz, parlamenter demokrasinin hakim unsurları olan AP ve CHP gibi büyük siyasi partilerin döneklik ve yalancılıklarının açık seçik belli olması büyük rol oynamaktadır. 1965 seçimlerine büyük vaadlerle katılan ve 27 Mayıs sonrasının koşuları içinde gerçekten büyük başarı göstererek tek başına iktidara gelen Adalet Partisi, vaadlerinin hiçbirini gerçekleştirmemiş, dört yıl önceki yaveleri temcit pilavı gibi tekrar *vatandaşın önüne sürmeye* kalkışmıştır.

CHP ise, 1965 seçimlerinden sonra sürdürdüğü **«Ortanın Solu»** varyasyonları ile, sık sık sağa sola yalpa yapmasıyla istikrarsız *bir* görünüş arzetmiş ve kitlelerin güvenini büyük ölçüde yitirmiştir.

Bütün bunlara rağmen, 12 Ekim seçimlerinin başa güreşecek takımları, her zaman olduğu gibi, yine AP ve CHP'dir. Ve bu iki parti arasında da gerek oy sayısı, gerekse miletvekili sayısı bakımından ağır basacak olan, hiç şüphesiz, Adalet Partisi'dir.

Seçime katılan diğer siyasi partiler ise, TİP hariç, gerek tutumları, gerek kadroları ile AP yada CHP'nin kötü birer kopyası oldukları için bu iki partinin karşısına birer alternatif olarak çıkmaları mümkün değildir. Yeni Türkiye Partisi seçime çeyrek kala **«Eski Demokratların Affı»** meselesine el atarak AP'nin DP'den müdevver oylarına konmak istemiş, fakat CHP Lideri İnönü'nün son anda Bayar'a el uzatmasıyla oyun bozulmuştur. MP, Bölükbaşı'nın radyo nutuklarıyla ve İbrahim Elmalı gibi, Bayan Tural gibi şöhretlerle oyunu korumaya çalışmaktadır. MP'nin, bu haliyle, oy artırmak şöyle dur*sun, eski oy oranını koruması* bile şüphelidir. Hikmeti vücudu sadece **«sol düşmanlığı»**ndan ibaret olan Feyzioğlu'nun Güven Partisi'nin bir kısım CHP kırgınlarından başka oyunu alabileceği kimse yoktur. Zira mesele **«sol düşmanlığı»** ise, yedi burjuva partisi de bu görevi elhak yerine getirmektedir... Kanunları çiğneyerek ve kanun adamlarından da açıkça müsamaha görerek kaynağı meçhul paralarla komando teşkilatı kuran Türkeş'in MHP'si ise, **«Bize eli kırbaçlı adam lazım. Yoksa adam olmayız»** zavallılığı içindeki kişilere göz kırparak oy artırmak hesabındadır. Bu hesap *belki birkaç yüz bin kişide tu*tar, fakat bu hesabın asırlardır eli kırbaçlılardan anası ağlamış bir halktan yüz bulması asla beklenemez. Alevi oylarına oynayan Birlik Partisi ise, CHP Genel Sekreteri bile Hacı Bektaş Veli törenlerinde boy gösterirken sadece dini inançlara seslenmekle herhalde hiçbir aşama yapamayacak, avucunu yalayacaktır.

Sağ cephedeki partilerin bu hiç de parlak olmayan tablosu içinde 12 Ekim seçimlerinin ilgi çekici tek detayı, Necmettin Erbakan'ın seçime Konya'dan bağımsız aday olarak girmesi ve birçok illerde de müslüman kardeşleri bağımsız aday olarak desteklemesidir.

Sömürüden yeteri kadar pay alamamanın kızgınlığı içinde komprador burjuvaziye diş bileyen Anadolu burjuvasını peşine takarak ve kitlelerin batıcı - laik cepheye karşı tepkisini **«islam mücahidi»** rolünde istismar ederek kariyerini yapan ve Anadolu işadamlarının oylarıyla Türkiye Odalar Birliği Başkanlığı'na kadar yükselen Prof. Necmettin Erbakan, mason biraderlerin ayak oyunuyla bu makamdan uzaklaştırıldıktan sonra AP'den aday olmak istemiş, ancak Demirel'in bu adaylığı veto ettirmesi üzerine bağımsız olarak seçime katılmıştır. Kendisi Konya'dan bağımsız olarak seçime katıldığı gibi, birçok kentlerde de ümmetçileri aday gösterterek **«Necmettin Erbakan Grubu»** adı altında adeta ayrı bir parti gibi kampanyaya *girişmiştir.*

Konya'nın büyük işadamları tarafından her bakımdan desteklenen Erbakan'ın ve adamlarının seçimlerde alacağı oy, komprador burjuvaziye kazan kaldıran Anadolu burjuvazisinin gücünü ve ümmetçi propagandanın etkisini göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Ancak bu kuvvet denemesi dahi, şu an için, AP'nin iktidar yarışında favori olmasını önleyemeyecektir. Zira, ümmetçi gazeteler dahi, Erbakan'ın bu spontane hareketini tam anlamıyla desteklememekte, bir gün AP'nin içeriden fethedilebileceğini telkin ederek ümmetçi

Altı Devrimci

Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi **«siyasetle iştigal ettikleri»** gerekçesiyle altı öğrenci kuruluşunun feshine karar vermiştir. Feshedilen öğrenci birlikleri şunlardır:

Türkiye Milli Talebe Federasyonu, Ankara Üniversitesi Talebe Birliği, Ege Üniversitesi Talebe Birliği, İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği, Yüksek Teknik Okul Talebe Birliği, Yıldız Yüksek Teknik Okulu Talebe Birliği.

Bu kuruluşlar hakkında ilk defa 1966 yılında açılan ceza davası zamanaşımı *nedeniyle düşmüş, bunun ü*zerine Ankara Savcılığı 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde fesih davası açmıştır. Bu dava geçen hafta sonuçlanmış ve 5. Asliye Hukuk Hakimi Recep Palamutoğlu, Medeni Kanun'un 71. maddesi ile Cemiyetler Kanunu'na göre fesih kararı verdiğini açıklamıştır. An-

Adayların sınıfsal durumu

	AP	CHP	MP	GP	BP	MHP	YTP	TİP
Tüccar - Fabrikatör :	46	46	144	111	59	96	92	0
İşçi :	1	8	3	9	5	8	6	110
Tarım işçisi (Hiç Topraksız) :	0	0	0	0	0	0	0	7
Büyük Çiftçi :	17	35	37	71	45	19	31	1
Köylü :	0	0	0	3	0	0	0	63
Müteahhit :	8	4	35	13	20	16	16	0
Eczacı :	1	9	1	6	0	6	2	0
Avukat :	48	111	33	41	13	37	26	13
Sendikacı :	5	11	22	7	3	11	7	22
Doktor :	16	26	10	17	1	9	7	4
Oto parçacısı :	0	0	0	0	1	0	0	11
Maliyeci :	7	9	10	19	5	22	12	3
Terzi :	0	0	1	1	1	0	0	9
Subay - emekli Memur								
Din adamı :	42	38	51	41	13	63	56	12
Öğretmen :	18	31	12	11	11	25	21	40
Şöför :	0	0	0	2	0	3	0	25
Küçük esnaf (Bakkal, terlikçi Kunduracı gibi) :	1	0	16	5	12	2	10	104
Gazeteci :	10	21	16	15	3	19	16	16
Serbest :	45	35	51	40	55	88	35	3
Eski Milletvekili :	185	67	12	38	5	6	15	7
YEKÜN :	450	450	444	450	252	430	352	450

15 Eylül 1969 günlü Resmi Gazeteden Lastik - İş Basın ve İstatistik Bürosu tarafından hazırlanmıştır.

kitlelerin AP'ye oy vermelerini istemektedirler.

Bütün bu partiler ve gruplar karşısında 12 Ekim seçimlerinin, gerek kadrosu, gerekse görüşleri ve ilkeleri itibariyle tek «sol» kuvvéti, Türkiye İşçi Partisi'dir.

Bilindiği gibi, Türkiye İşçi Partisi, 1965 seçimlerine yeni bir ses ve yeni bir kuvvet olarak girmiş, nicelik itibariyle olmasa bile, nitel ağırlığı bakımından parlamentoda «sağ» AP'nin ve «Merkez» CHP'nin solunda üçüncü parti olarak yer almıştı. 1965'in umut verici havası içerisinde TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, «1969'da başa güreşeceğiz» diyecek kadar iddialı konuşabilmişti.

Ne yazık ki, dört yılın gelişmeleri, Aybar'ın tahmin ve iddialarını doğrulamamış ve TİP, yedi burjuva partisinin karşısında tek «anti - emperyalist» ve «sosyalist» parti olduğu halde, başa güreşmek şöyle dursun, parlamentoda grubunu muhafaza edip edememek çizgisinde kalmıştır. Bu seçimde TİP'in mücadelesi, başa güreşme değil, parlamentoya en az on milletvekili sokabilme mücadelesidir.. Nitekim, bir süreden beri bizzat Aybar dahi, «Başa güreşeceğiz» sloganını kulanmaz olmuştur.

Sağcı ve Amerikancı cephenin tam bir perişanlık içinde bulunduğu sırada, Türkiye halkı için tek alternatif olan ve gerçekten «başa güreşme» potansiyeline sahip bulunan TİP'in beklenen gelişmeyi gösterememesinin şüphesiz dış ve iç etkenleri vardır.

Şurası muhakkak ki, Türkiye'de anti - emperyalist ve sosyalist hareketin hızla gelişmesi ve bunun 1965 seçimlerinde belgelenmesi karşısında egemen çevreler de dört yıldır boş durmamışlardır. Sol'un gelişmesine duvar çekmek üzere CHP tarafından «Ortanın Solu» sloganı ortaya atılmış, TİP'in sloganları taklit edilerek sol hareket büyük ölçüde yozlaştırılmıştır. Egemen çevrelerin CHP kanadı solu yozlaştırma görevini ifa ederken, AP kanadı da «sol»a karşı Hitler nazizmine rahmet okutacak bir terör kampanyasına girişmiş, işi adam öldürtmeğe kadar vardırmıştır. Şüphesiz bu iki taraflı gayretler, sol hareketin sağlıklı bir biçimde gelişmesini engelleyen bellibaşlı faktörler olmuştur.

Ne var ki, bu dış etkenlerin yanısıra, bizzat parti yöneticilerinin özellikle son bir yıldan beri hatalı bir yolda direnmeleri sosyalist hareket içinde bölünmelere, parçalanmalara yol açmış, TİP'in gücü büyük ölçüde yıpranmıştır. ANT'ın koleksiyonlarında, sosyalist hareketin gelişmesini engelleyen bu dış ve iç etkenlerin mahiyeti zaman zaman geniş şekilde izah edilmiş ve eleştirilmiştir. Hele hele, parti merkez kontenjan adaylarının tesbitinde genel merkezin hiç de sosyalistçe olmayan tutumu, hattâ bir toprak ağasının dahi tepeden inme liste başına getirilmesi, doğrusunu söylemek gerekirse, sosyalistlerin bu seçim kampanyasına tam bir şevkle ve heyecanla katılmaları imkanını ortadan kaldırmıştır. Seçimden sonra bu konularda eleştirilere daha geniş şekilde devam etmek üzere şimdilik kısaca durum tesbiti yapmakla yetiniyoruz.

Bütün bu olumsuz faktörlere ve «başa güreşmek» iddiasının ortadan kalkmasına rağmen, Türkiye İşçi Partisi 12 Ekim seçimlerinde bütün bilinçli emekçiler ve sosyalistler tarafından oyla desteklenecek tek partidir. Zira bu sayfadaki tabloda da görüleceği üzere, TİP, adayları sınıfsal niteliği bakımından, bir iki aday hariç, tamamen emekçi sınıfların temsilcisi durumundadır. Diğer partilerin aday listelerinde egemen sınıfları temsilen toplam olarak 594 tüccar ve fabrikatör, 255 toprak ağası, 112 müteahhit mevcutken, TİP aday listesinde hiç tüccar, fabrikatör ve müteahhit yoktur. Sadece bir toprak ağası yeralmaktadır. Emekçi sınıflardan ise diğer partilerde toplam olarak sadece 40 işçi, 3 köylü, 46 küçük esnaf yeralırken, TİP'in aday listesinde tam 110 işçi, 7 hiç topraksız tarım işçisi, 63 köylü, 104 küçük esnaf yeralmaktadır.

Sınıfsal yapısının dışında, TİP, açıkladığı seçim bildirisi ile de, Amerikan emperyalizmine, NATO'ya, CENTO'ya, ikili anlaşmalara, Ortak Pazar'a kesinlikle cephe alan, Amerika'yı Türkiye'den kovacağını açıklayan, düzen değişikliğini CHP gibi lafta bırakmayıp doğrudan doğruya emekçilerin eliyle ve emekçi halk lehine gerçekleştireceğini ilan eden tek partidir.

PDM saçmalıklarıyla kendilerini tatmin etmeye çalışan egosantriklerin dışında, parlamenter mücadelenin de sosyalizm için savaşın araçlarından olduğunu kabul eden her gerçek sosyalist, bu koşullar altında seçimlerde TİP'i desteklemek, oyunu TİP'e vermek durumundadır.

TİP'in seçimlerde oy artırma şansı ne olacaktır? Şüphesiz bu soruya bugünden kesin bir cevap vermek mümkün değildir. Ancak TİP'in bugüne kadar girdiği üç seçimin sonuçları da göstermektedir ki, TİP oylarında daimi bir artma eğilimi mevcuttur ve bu eğilim özellikle emekçilerin yoğun olduğu kesimlerde daha belirgin bir hal almaktadır.

ANT'ın orta sayfalarında yayınlanan ve 1965 genel seçim sonuçlarıyla, 1966 Senato seçimi sonuçlarını ve 1968 Senato ve mahalli seçimler sonuçlarını mukayese eden tabloda da görüldüğü gibi, TİP'in oylarında tedrici bir artma mevcuttur. 1968 seçimleriyle ilgili sütunda bazı aşırı düşüşler görülmekle beraber, bunlar mahalli seçimlere ait olduğu için esas kabul edilmemek gerekir. Zira TİP bütün ilçelerde mahalli meclisler için aday göstermediği için TİP'in il itibariyle aldığı oylar *düşük görülmüştür. Oysa müş*terek oy pusulası kulanılmamasına rağmen TİP'in ilçeler itibariyle oylarında büyük artışlar dikkati çekmektedir. Bu itibarla, 1968 seçim sonuçlarını, illerin oy toplamı olarak değil, ilçelerin münferit oyları olarak değerlendirmek gerekmektedir.

TİP'in 1968'de senato seçimine girdiği 28 ilde oy oranının 1965'e göre yüzde 2.84 farkla yüzde 5.25'e çıkması sosyalist oylarda bir düşüş değil, artış olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim 1968 Senato seçiminde TİP'in oylarının oranı 1965 oranına göre Adana'da yüzde 1.35, Aydın'da yüzde 2.25, Balıkesir'de yüzde 3.09, Bilecek'te yüzde 0.99, Bolu'da yüzde 1.98, Edirne'de yüzde 1.45, İçel'de yüzde 1.22, Gaziantep'de yüzde 0.88, İstanbul'da yüzde 0.70, İzmir'de yüzde 1.32, Kırklareli'de yüzde 0.13, Konya'da yüzde 0.83, Malatya'da yüzde 13.30, Manisa'da yüzde 1.01, Maraş'ta yüzde 3.27, Ordu'da yüzde 0.99, Sivas'ta yüzde 2.99, Urfa'da yüzde 1.76, Zonguldak'ta yüzde 1.31 artmıştır.

TİP oylarının seyrinde dikkati çeken bir husus da, İstanbul ve İzmir gibi büyük kentlerdeki gecekondu bölgelerinde TİP oylarının büyük artış kaydetmesidir.

Son seçim istatistiklerinin ilgi çekici yanlarından biri de, en muhafazakar bölgelerde dahi, kasaba merkezlerinde TİP'in oyları çok düşük olduğu halde, merkezden uzaklaştıkça köylerin oy oranının artmasıdır. Bu sonuçlar, eşrafın etki gücü azaldıkça, köylülerin daha bağımsız oy kullanmak imkanına sahip olmaları ve sol'a yönelmeleridir.

İstatistikler, yukarıda saydığımız olumsuz etkenlere rağmen, TİP'in önümüzdeki seçimlerde oylarını, arzu edilen derecede olmasa bile, belli bir oranda artıracağını, bu eğilimin mevcut olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim, bazı günlük gazetelerin yaptıkları anketler de TİP oylarında belirli bir artış olacağını tesbit etmiştir. Bu anketler içerisinde, şüphesiz en ilgi çekici olanı, Milliyet Gazetesi'nin işçi oyları üzerine yaptırttığı ankettir. Bu anket sonuçlarına göre, TİP, işçi kesiminde şimdiden üçüncü parti durumundadır.

«Başa güreşme» iddiası bu seçimde geçerlik kazanmamış olmakla beraber, üst kademelerdeki olumsuz davranışlara ve bölünmelere rağmen, TİP tabanda tedrici bir gelişme içerisindedir. Bunda, Anadolu'nun dört bir yanında devrimci TİP militanlarının yürekli mücadelesinin büyük payı vardır.

Emekçiler, suyun başına kendileri geçmedikçe, Türkiye'nin gerçekten bağımsızlığa kavuşamayacağını ve düzenin emekçinin yararına değişemeyeceğini anlamakta, siyasal bilince ulaşmaktadırlar.

TİP'teki olumsuz gelişmeler karşısında karamsarlığa kapılanlar, bu gerçekleri de göz önünde tutarak ve son çalkantıların seçimden sonra devrimci bir çizgiye kanalize edilmesinin imkan dahilinde bulunduğunu bilerek 12 Ekim seçimlerinde aynı sloganlar etrafında birleşmelidirler:

«Emekçiler suyun başına!» Devrimci oylar TİP'e...

Örgüt Kapatıldı

cak bu fesih kararı, kapatılan birliklere bağlı öğrenci dernekleri hakkında geçerli değildir.

Bu kuruluşlar yöneticileri kararı temyiz edeceklerini açıklamışlardır.

Karara ilk tepki Türk Hukuk Kurumu'ndan gelmiş, «Öğrenci dernekleri siyasetle uğraşabilirler mi?» sorusuna, Kurum Başkanı Prof. Muammer Aksoy bu cevabı vermiştir:

«Öğrenci Dernekleri siyasetle meşgul olamaz demek, öğrenciye vatandaş değil, tedbadır demek olur. Öğrencilerin siyasetle meşgul olamadığı ülkelere demokrasi denemez. Diktatörlük denir. Öğrencilerin siyasetle meşgul olmaları, hakları değil, görevleridir. Dünyanın öteki demokrasilerinde öğrenciler particilik bile yaparlar. Yüksek okul ve üniversitelerde partilerin dernekleri bile vardır.»

Oyunu Amerika'ya verme!

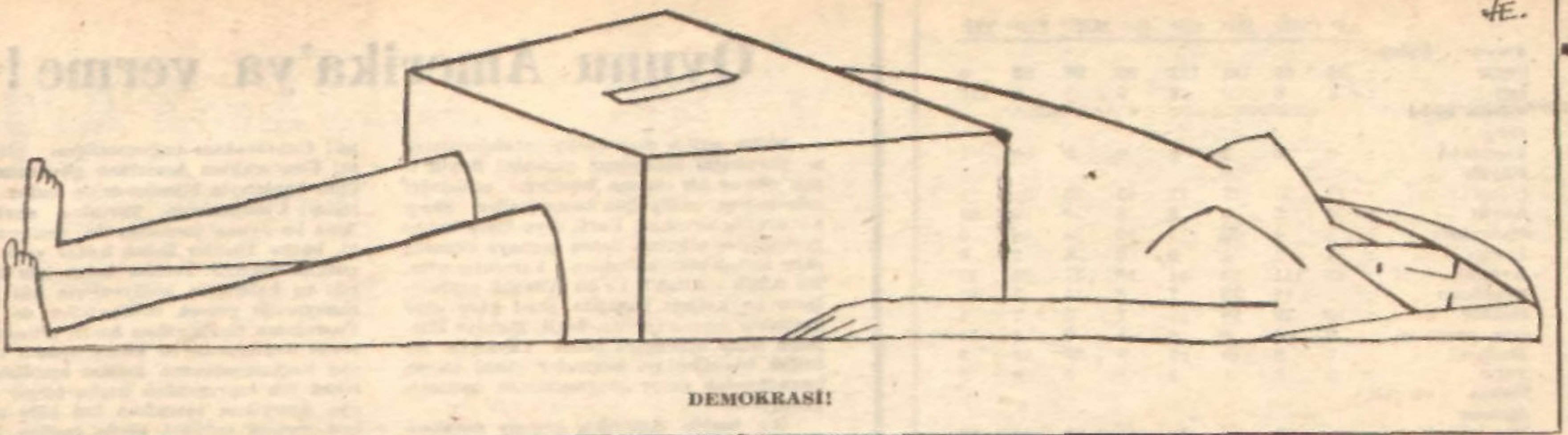
Seçim nutku diye nutku tutulasıcaların ne yâvelerini dinliyoruz yarabbi! Beyin isali olmuş bir takım herifler, milliyetçi zelzeleciler, milliyetsiz besmeleciler kasıp kavuruyor ortalığı! Parti diye birer kepçe geçirmişler ellerine, zaten çorbaya dönmüş olan memleketi hababam karıştırıyorlar. Bu Allah - Allah'lı ve bu Allahlık çorbacıların kaynattığı kazanda elbet sade otuz kuruşluk meclis çorbası değil, Türkiye Halkının bitip tükenmez çilesi kaynıyor. Bu tesbih böcekleri iyi biliyorlar çünki kazan kaynamadan dolar maymununun oynamıyacağını.

Ve beride Amerika, geçmiş masanın başına, çanağı, kaşığı hazır, Türkiye'nin bir dört yıllık geleceğinin daha önüne sunulmasını bekliyor. Bu maşalar, bu paşalar varken, niye yaksın elcağzını! Kazanın başındaki itişip kakışma, kim önce davranıp, öbürlerinden baskın çıkıp, kaynamış aşı kotarıp Amerikan gâvurunun önüne yetiştirecek diye...

Dikkat ediyor, musunuz, kimseler bu devletli müşterinin, hürmetlerinden tabii, adını ağzına almıyor! Komer'den bu yana, yeni bir sofra âdâbı kuruldu. Gayrı hazret mutfağın yanına yanaşmıyor, baktı ki yemek kokusu bulaşıyor üstüne.. Mutfak da dar üstelik; herif desen, fil gibi, çarpıyor sağa sola; kırılan, dökülen oluyor. Filetoyu hazır ayağına getirilmiş yemek dururken, filosuyla Dolmabahçe'ye toslamanın ne âlemi var! Ürkütmiyeceksin millî duygu'ların fincancı katırlarını! Ve sosyalizm tehlikesi yemeğin üstünde bir sos olarak kalacak!

Unutacaksın, 35 milyon metre karelik üsleri, ocağımıza dikilen İncirlik'leri! Unutacaksın Vedat'ın, Taylan'ın neden öldüğünü! Unutacaksın bağımsızlığını yitirdiğini! Unutacaksın Amerikan gâvurunun doğum haplarıyla bilmem-ne'ne kadar karıştığını! Unutacaksın kurtuluş savaşını!.. Ama bu oyuna özenenler de unutmasınlar ki, bütün Türkler İnönü kadar yaşlı ve unutkan değildir. İktidar hatırı için hafızasını ve hatırâsını külliyenlerin kül yutturamıyacağı gerçek milliyetçiler de var! Toprağının tümü yaban hacırı altında iken sözde dağıtılacak şu kadar dönüm toprak asıl kurtuluşumuzun üstüne serpilmek istenen ölü toprağından başka birşey değildir. Amerikan sarrafına kul köle olmuşken, beş-on tefeciyi sözde tasfiye halkın sol duyusunu tef› almaktır. Bir yandan memleketi Ortak Pazar malı haline getirmeye çalışacaksın, bir yandan da perşembe pazarına nizam vereceğim diye maval okuyacaksın! Yok, arkadaşlar, Bağımsızlık üstüne pazarlık olmaz! Bakıyoruz ve görüyoruz artık, görmiyenlerimize de göstereceğiz ki, Türkiye'de asıl iktidarda olan güç, Amerikadır. Amerikan egemenliğine karşı çıkmıyan adem-i iktidar partilerine oy vermekle Amerika'ya vermiş olacaksın oyunu! Oyunu Amerika'ya verme! Baş düzenbaz Amerika bu düzenin başında kaldıkça, bu düzen ne düzelir, ne değişir. Şu anda Türkiye'de Amerika'ya karşı çıkan tek bir siyasi parti var: TİP. Oyunu Amerika'ya karşı vermek istiyorsan, oyunu TİP'e ver! Ver ki, bu oyun bitsin! TİP, küllüaybına rağmen, bağımsızlıktan yana olan tek siyasi kuruluştur. Ve TİP, başındaki tiplerden ibaret değildir. TİP'e vereceğin oy, bağımsızlığın ve mutlu geleceğin için vereceğin oydur! TİP'i güçlendir, TİP'le güçlen! Ve oyunu sakın öbür partilere, yani Amerika'ya verme!

Can YÜCEL

DEMOKRASİ!

Türkiye İşçi Partisi diyor ki:

ÖNÜMÜZDEKİ pazar yapılacak milletvekili genel seçimine katılan Türkiye İşçi Partisi, bir seçim bildirisi yayınlamıştır. TİP Seçim Bildirisi'nin ana hatlarını aşağıda özet olarak veriyoruz:

● Türkiye İşçi Partisi tam bağımsızlığı bütün meselelerimizin çözümü için temel şart sayar. Bundan dolayı tam bağımsızlık haysiyetli bir varlık halinde yaşamanın şartı olduğu kadar ekonomik kalkınmanın da temel şartıdır. Türkiye İşçi Partisi emperyalizmin, sömürgeciliğin, devletlerin içişlerine karışılmasının ve her türlü harp kışkırtıcılığının kesinlikle karşısındadır.

Türkiye İşçi Partisi tam bağımsız, yüzde yüz milli bir dış politika izleyecektir. Bu, Kurtuluş Savaşının Atatürk politikasına dönüştür. Böyle bir politika Birleşmiş Milletler Anayasası ilkeleri ışığında bütün devletlerle karşılıklı saygı ve tam eşitlik esasına göre ekonomik, sosyal, kültürel ve politik alanlarda dostluk münasebetleri kurmayı amaç bilir.

Yabancı devletlerle yapılmış bütün andlaşma ve sözleşmeleri, özellikle Amerika Birleşik Devletleri ile imzalanmış ikili andlaşma ve sözleşmeleri gözden geçirecek ve bunlardan milli bağımsızlığımız ve milli menfaatlerimizle bağdaşmayanları derhal yürürlükten kaldıracaktır.

Bütün devletlerle, tam bağımsızlık ve egemenlik esasları dairesinde münasebetlerimizin karşılıklı menfaat, saygı, eşitlik, içişlere karışmama ilkelerine göre yeniden düzenlenmesini ve samimi dostluklar halinde geliştirilmesini gerekli görür. Milletlerarası anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenmesini ister.

● Türkiye İşçi Partisi gerekli gördüğü köklü dönüşümleri, reformları gerçekleştirirken Anayasamızda yer alan temel insan haklarına yani düşünce, söz, toplantı ve basın hürriyetlerine, dini ve felsefi inanç hürriyetlerine, bilim ve sanat hürriyetlerine ve sendika grev, toplu sözleşme, hak ve hürriyetlere en derin saygıyı gösterecektir.

Ancak şu var ki, demokrasiyi bundan ibaret sayarsak emekçi halkımızın yoksulluğuna ve Türkiyenin geri kalmışlığına çare bulmak mümkün olmaz. Çünkü köklü dönüşümler ve reformların gerçekleştirilmesi sadece bir kanun işi değildir. Emekçi halkımızın bu reformları benimsemesi ve istekle uygulaması şarttır. Bundan dolayı demokrasinin dört yılda bir seçimlere katılmaktan ibaret bir mesele olmaktan daha ileri götürülerek halkımızın günlük hayatına mal edilmesi zorunludur. Türkiye İşçi Partisinin demokrasi anlayışına göre halkımız, işyerlerinden başlamak suretiyle köylerde, mahallelerde, belediyelerde, il meclislerinde ve tablatiyle Büyük Mecliste yurt işlerinin ve toplum işlerinin yürütülmesine aktif olarak katılacaktır. Ancak bu takdirde memleket yönetiminin halktan kopması ve kırtasiyeciliğe boğulması önlenmiş olur.

● Türkiye'de Sosyalizmi kurmak için bize özgü bir yol izlememiz bilimsel bir zorunluluktur. Bizim Sosyalizmimiz işçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında toplanmış bütün emekçi sınıf ve tabakaların eliyle aşağıdan yukarı kurulacaktır. Yüzyıllar boyunca merkeziyetçi, tekelci, ceberrut bir idareden çekmediği bela kalmamış olan emekçi sınıflarımız, tepeden inmeci yöntemlere karşıdır. Bugün partimiz nasıl tabanın yönetim ve denetiminde ise; tüzüğümüzün açık bir hükmü, nasıl kol emekçilerine parti yönetimine ağırlıklarını koyma, söz ve karar sahibi olma imkanlarını sağlıyorsa; kuracağımız sosyalist düzende de emekçi sınıflar ağırlık teşkil edecekler; her kademede, iş yerinden devletin en üst kademelerine kadar, söz ve karar sahibi olacaklardır.

Bizim Sosyalizmimiz Sosyalist akım içinde tam bağımsız bir harekettir. İktidara geldiğimizde devlet olarak ve şimdi parti olarak bağımsızlığımıza kıskançlıkla sarılmışızdır. Sosyalist Partiler ve devletler arasında emperyalizme karşı dayanışma ve mücadelenin ancak bağımsızlık, eşitlik, içişlere karışmama ve karşılıklı saygı ve sevgi ile en tesirli hale geleceğine inanmaktayız.

● Türkiye İşçi Partisi milliyetçiliği dünya halklarının, insanlık, demokrasi, hürriyet, bilim ve ilerleme yolunda kardeşçe ve barış içinde yarışmalarının itici, manevi kuvveti sayar. Her halde Türkiye İşçi Partisinin milliyetçilik anlayışı vatandaşlarımız arasında din, mezhep dil, ırk ayrılıkları bakımından eşitsizlikler yaratılmasına kesinlikle karşıdır.

Türkiye İşçi Partisi başka milletleri aşağı gören emperyalizmin yayılma politikasına bayraklık eden, saldırgan, faşist milliyetçilik anlayışını kökten reddeder. Kökü Milli Kurtuluş Savaşımızda bulunan milliyetçiliğimiz, antiemperyalisttir ve halkçıdır.

● Türkiye İşçi Partisi vatandaşın dini inançlarına içtenlikle saygı duyar. Anayasa teminatı altında olan dini inançlarından dolayı hiç bir vatandaşın ibadeti yasaklanamaz ve hiç bir vatandaş dini inançlarından dolayı kınanamaz, hor görülemez. Kamu düzenine, veya genel ahlâka veya bu amaçlara aykırı olmayan ibadetler, dini ayin ve törenler serbesttir.

Türkiye İşçi Partisi, halkımızın temiz dini inançlarının çirkin politikacılar ve çıkarcılar tarafından istismar edilmesine, dünya işleriyle din işlerini birbirine karıştırılmasına ve böylece masum vatandaşlarımızın toplum reformlarına karşı çıkarılmasına izin vermez ve vermiyecektir.

● Türkiye İşçi Partisi, mülkiyet ve miras haklarını tanır. Vatandaşların yarına güvenle bakabilmeleri, insanca yaşayabilmeleri için mal, mülk, ev bark sahibi olmalarını zorunlu görür. Bugün yokluk içinde yaşayan vatandaşı bir eve kavuşturmak, ihtiyaç duyduğu malları yeteri kadar tüketecek duruma getirmek başlıca amacımızdır.

Ancak, Türkiye İşçi Partisi, hiç kimsenin malına mülküne dayanarak vatandaşı sömürmesine göz yumamaz. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına da olmak gerekir.

● Bugün doğu ve güneydoğu illerimiz büyük vatandaş ve memur kitlesi gözünde bir mahrumiyet bölgesidir. Kamu hizmetleri bu bölgede azdır. Bölgenin ekonomik geriliğine paralel olarak buradaki vatandaşlar sosyal ve kültürel bakımdan geri bırakılmışlardır. Üstelik bu bölgede yaşayan emekçi vatandaşlarımız dilleri ve mezhepleri dolayısıyla da Anayasanın kabul etmediği muamelelere maruz bırakılmışlardır. Bu durumun doğurduğu çetin meselelerle karşı karşıyayız. Ulusal menfaatlerimize en uygun, en insanca çözüm yollarını bulmak ihmal edilmiyecek bir yurt vazifesidir.

Türkiye İşçi Partisi Anayasada tanınan hak ve hürriyetlerden bu yurttaşlarımızın da eksiksiz, tastamam yararlanmalarını, sağlayacaktır. Anayasamızın 12. maddesinde yurttaşlar arasında din, dil, ırk, sınıf ve zümre ayırımı gözetilemiyeceği yazılıdır; Anayasa'mızın bu emri harfi harfine yerine getirilecektir.

Türkiye İşçi Partisi Anayasa'mızın 3. maddesinde ifadesini bulan ve Türkiye'nin ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütün teşkil ettiği hakkındaki temel ilkeye uygun olarak, Doğu ve Güneydoğu illerimizi mahrumiyet bölgesi olmaktan kurtaracaktır.

● Türkiye kalkınmasını kapitalist yoldan gerçekleştiremez. Bu yol en az yüz elli yıl önce kapanmıştır. Cumhuriyet devrinin 47 yıllık kapitalist yoldan kalkınma çabalarının beyhudeliği de bunu gösterir. Gerçekten, bunca yıllık çabalara, dış yardımlara, çeşitli teşvik ve himayelere rağmen özel sektörde beklenen sanayileşme hamlesi sağlanamamıştır. Özel sektörün bu güçsüzlüğünü telafi etmek için memleket kapıları yabancı özel sermaye yatırımlarına açılmış ve «ortak pazar»a girmek gibi akıl almaz yollara sapılmıştır. Bunlar milli bir sanayi kurmamızı bütün bütün çıkmaza sokmuştur.

Halbuki Türkiyemiz hızlı bir kalkınmanın ön şartlarına sahiptir. Türkiye İşçi Partisi kalkınmamızı yurdumuzun ve dünyanın gerçeklerine uygun olarak, halktan yana planlı bir devletçilikle yürütecektir. Bu sistemde kamu sektörü esastır. Ağır endüstri ile büyük işletmeler devlet eliyle kurulup işletilecektir. Ancak bu herşeyin devletleştirileceği şeklinde anlaşılmamalıdır. Özel sektör Merkezi kalkınma planına bağlı olan ve milli ekonominin hizmetinde tali bir sektör haline getirilecektir.

● Yabancı özel sermaye, yerli sanayiimizin kurulup gelişmesini önleyen başlıca bir unsurdur. Memleketimizdeki tecrübe, yabancıların memlekette hemen hiçbir ciddi sınai tesis kurmadıklarını, yeni ve modern üretim usulleri getirmediklerini, buna karşılık aşırı kârlar yaparak bunları yurt dışına transfer ettiklerini ortaya koymuştur. Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince, yabancı özel sermayeyi millileştirecek ve mevcut yabancı sermayeyi teşvik kanununu derhal yürürlükten kaldıracaktır.

● Ortak pazar üyeliği, yurdumuzun kapılarını yabancı sermaye yatırımlarına açan diğer bir yoldur. Ortak pazarın ikinci bir kötülüğü de, yerli sermayenin de yurt dışına çıkmasını serbest bırakmasıdır. Bugün çeşitli kontrollere rağmen sermayenin dışarıya kaçmakta olduğu göz önüne alınırsa ortak pazarın tam üyesi haline geldiğimiz zaman yerli sermayenin ne hızla dışarı akacağını tahmin etmek güç değildir. Ortak pazarın üçüncü kötülüğü de gümrükleri ve her türlü dış ticaret tahditlerini ortadan kaldırarak, yerli sanayimizi ortak pazarın sanayileşmiş üyelerinin rekabeti karşısında himayesiz bırakmasıdır. Bu durumda mevcut sanayiimizin de çöküp gideceği muhakkaktır. Bütün bu iktisadi mahzurlarına rağmen geçmiş iktidarların Ortak Pazar'a girmekte bunca ısrar göstermeleri, Türkiyenin bugünkü sosyal yapısını, yani toprak ağalarının ve kapkaççı sermaye çevrelerinin nüfuz ve hakimiyetini teminat altına almak ve toplumcu bir gelişme yolunu kapatmak düşüncesidir.

● Toprak reformu ile hem topraksız veya toprağı yetmeyen köylü aileleri toprağa kavuşturulacak ve tarımda verim arttırılacaktır, hem de toprak ağalarının yoksul köylü vatandaş ve genellikle memleket politikası üzerindeki antidemokratik, tutucu ve gerici nüfuz ve hakimiyetleri sona erdirilecektir. Türkiye İşçi Partisi iktdara gelince, Anayasamızın emrettiği gibi derhal çıkarılacak Toprak kanunu ile topraksız ve toprağı yetmeyen köylüler, üzerinde çalıştıkları toprağa sahip olacaklardır. **Bunun için büyük toprak sahiplerinin ellerindeki topraklar kendilerine en çok beş yüz dönüm bırakılarak Anayasanın öngördüğü şekilde kamulaştırılacaktır. Kamulaştırılan bu topraklar ve bugüne kadar ağalara peşkeş çekilen hazine toprakları pa-**

...in mukayeseli seç...

rasız olarak köylüye dağıtılacaktır. Ve tapuları ellerine verilecektir. Türkiye'nin az gelişmişlikten kurtulması, gerçek bir demokratik düzenin kurulması ve sanayileşmenin de gerçekleşmesi toprak reformuna bağlıdır.

● Dış ticaret, Türk ekonomisinin en hassas ve önemli bir kilit noktasıdır. Bu sektörde her yıl asgari iki milyar civarında bir kâr teşekkül etmekte ve bu muazzam meblağ pek küçük bir azınlığın cebine girmekte ve kısırlaşmaktadır. Ayrıca köylümüzün ihraç mahsullerini değerlendirmek, yeni sınai mamullerin ihracını sağlayacak rasyonel bir ihracatı teşvik politikası tatbik edebilmek için ihracatın esas itibariyle devlet kurumları eliyle yapılmasında büyük yarar vardır.

İktisadi faaliyetlerin ağırlık merkezinin kamu sektörüne kaydırılacağı ve dış ticaretin devletleştirileceği bir düzende bankacılığın özel ellerde bulunmasının hiç bir manası kalmayacaktır. Ayrıca kredilerin plan çerçevesi içinde dağıtımı da bankaların devlet elinde olmasını zorunlu kılmaktadır Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince küçük müstahsilimizi ezen bu büyük soyguna son vermek üzere gerekli kooperatifleri kuracak ve banka kredilerini yalnız müstahsillerimizi desteklemek için kullanacaktır.

● Türkiye İşçi Partisi vergileri bir taraftan kamu sektöründe sermaye birikiminin, diğer taraftan da sosyal adaleti sağlamanın başlıca bir vasıtası sayar. Vergi gelirlerini arttırmak için, vergi kanunlarındaki kaçakçılığa imkan veren boşlukları doldurmak ve idari kontrolü sağlamak için derhal ciddi tedbirler alınacaktır. Bunun yanısıra, yoksul halkın sırtına yüklenmiş olan ağır vergi yükü hafifletilecek ve her halde asgari ücretlerden vergi alınmıyacaktır.

● Yalnız tarımcı olan bir ulus, ekonomik yaşayışını sürdürmek için, başka uluslara bağlıdır; tarımcı bir ulusun ihtiyaçlarının büyük kısmı sanayici uluslar tarafından karşılanır. Sanayide belirli bir yeri olmıyan bir ulus, yeni tekniklerden, bilimsel ilerlemelerden, çağının özelliklerini meydana getiren yeniliklerden habersiz ve bunların sağladıkları yararlardan yoksun yaşamak zorundadır.

Az gelişmiş bir ülke durumundan kurtulmak Türkiye için tarihi bir zorunluluktur. Bu dönüşümün gerçekleşmesi ise ülkemizin ekonomik bakımdan gelişmesine bağlıdır. Ekonomik gelişme ancak tarımsal kalkınma ile desteklenen yüksek bir hadde sanayileşme ile mümkündür.

Sanayileşmek için eksik olan, sadece gerçek ve halka dayanan politik karardır. Bu politik kararın eksikliğine bağlı olarak hızla sanayileşmeyi mümkün kılacak temel yapı reformları yapılamamış, gerekli teşkilatlanma ve eğitim sağlanamamıştır. Halka dayanan ve yalnız halk yararını düşünün Türkiye İşçi Partisi bunları gerçekleştirecektir.

● Türkiye İşçi Partisinin gerçekleştireceği sanayileşme, emekçilerimize başkalarını zengin etmek için değil, kendi mutluluklarını kurmak için çalışma imkanını getirecektir. İşsizlik, işsizlik tehlikesi ve korkusu ortadan kalkacak, sosyal güvenlik günlük yaşamanın canlı bir kuralı durumuna girecek, halkımız çoluk çocuğu ile birlikte yarın korkusundan kurtulacaktır. İnsanlık haysiyetine yakışır bir ücret almakla kalmıyacaklar, emekten yana planlı devletçiliğin uygulanmasına aktif bir şekilde katılacaklardır. Sanayileşmenin hızlanmasiyle işçi sayısı da artacak ve sayısı artan, niteliği yükselen işçi sınıfı toplumumuzun gerçekten itici, ilerletici, sosyal kuvveti olacaktır.

● İşsizlik sigortası kurulacak ve bütün sosyal sigortalar ve diğer sosyal güvenlik tedbirleri, işçi, köylü, zanaatkâr, küçük esnaf, memur ve dar gelirli serbest meslek sahiplerini ve ailelerini kapsayan şekilde genişletilecektir. Böylece hiç bir emekçi yurttaş hastalık, kaza, ölüm, işsizlik ve ihtiyarlık hallerinde kaderiyle baş başa yalnız bırakılmıyacak, toplumun yardım ve himayesine kavuşturulacaktır. Sosyal sigorta kanunu bu amaçla değiştirilecektir. Sosyal sigorta fonlarının, işverenlere kredi şeklinde çarçur edilmesine Türkiye İşçi Partisi kesinlikle son verecektir. Bu fonlar yalnız işçiler yararına harcanacaktır.

● Türkiye İşçi Partisi iktidara gelince Türk gençliğini köyde ve kentte, çalışma ve öğrenim hayatında demokratik esaslar üzerinde teşkilatlandıracak, gençliğin memleket hayatında ve kalkınmasında daha etken bir rol oynaması şartlarını sağlayacaktır.

Türkiye İşçi Partisi, toplumun çeşitli sınıf ve tabakaları arasında görülen eğitim imkanları eşitsizliğini ortadan kaldıracaktır. Her dereceden okullar ve Üniversiteler devletin mali imkanları geliştikçe tüm parasız hale getirilecektir. Geniş bir burs sistemi uygulanacak, yatılı devlet okulları çoğaltılacaktır. Köyde, kentte üstün kabiliyetli halk çocuklarını bulma ve bunlara, kabiliyetlerine uygun bütün eğitim ve yetiştirme imkanlarını sağlamak üzere tedbirler alınacaktır.

Parlamento yolunda gerçek bir işçi

TİP ADAYI RECEP ALKAN
— Sınıfının zaferi için savaşıyor —

«Ben, işçi Recep!» diye söze başladı milletvekili adayı işçi Recep Alkan.

Kesesine değil, bileğine, kafasına, kendi işçi arkadaşlarının gücüne güvenen bir insanın rahatlığıyla teker teker anlattı neler yaptığını, neler yapmak istediğini ve ne yapılması gerektiğini.

İŞÇİ RECEP ALKAN
— İşçinin gerçek temsilcisi —

TİP'in İstanbul milletvekili aday listesinde üçüncü sırayı tutuyordu.

Birkaç yıl önce baba mesleği kunduracılığı terkedip Malatya'dan düşmüş yollara, İstanbul'a varmıştı. Bir yığın işte çalışmıştı. Patronların işçileri nasıl sömürdüklerini, aç çocukları, ekmek parası bulamayan babaları gördükçe isyan etmiş düzene. Bu şer düzenine. Türkiye Maden İş Sendikası'nın çay ocağında çalışırken, bu şer düzenini değiştirmenin de bir yolu yöntemi olduğunu öğrenmiş. Sonunda, **«Açların, yoksulların doyması, akan alınterinin karşılığını bulması, ancak işçilerin, fakir halkın iş başına geçmesiyle olur,»** demiş ve kendi öz partisi Türkiye İşçi Partisi'ne girmiş.

Parti işçinin partisi, savunduğu işçinin hakları, kurmak istediği düzen hep fakir halktan yana. **«Eh, böyle bir partinin milletvekilleri de işçi, köylü olmalı,»** demiş, İstanbul'dan önseçime girmiş.

Ve 31 yaşındaki Recep Alkan, Türkiye'nin en büyük kentinin sosyalist aday listesinde üçüncü sıraya seçilmiş.

Bu işin üstesinden gelmek için çok, ama pek çok çalışmak gerek diye geçirmiş kafasından, düşmüş yola. Bugün Kavel, öbür gün Demir Döküm, başlamış dolaşmaya, işçi dostlarıyla konuşmaya, onları daha bir yakından tanımaya, dertlerini dağarcığına yerleştirmeğe.

Recep Alkan anlatıyor.

«— Benim öbür politikacılardan farkım olduğunu bir iyi biliyorlar ki, sormayın. Hemen etrafımı çevirip, arkadaşça, dostça, bir sarılışları, dertlerini döküşleri var ki, umut doluyor insan. Onlar için çalışmanın kıvancını duyuyor.

— Abi, diyorlar, öbürleri, öbür partilerin adamları her seçim zamanı gelir, güler yüzle, tatlı dille oy dilenirler, vaadlerde bulunurlar ama seçimden sonra da öbür seçime kadar kayıplara karışırlar. Kendi milyonluk işleriyle uğraşırlar. Bizim söylediklerimiz, isteklerimiz sıgara paketinin arkasında kalır. Sen bizdensin, bizim gibi bileğinin hakkıyla kazanıyorsun elbette mecliste bizi koruyacaksın.

Kendi kendime andiçiyorum: ölmek var, dönmek yok.

— Ben her zaman, ister Ankara'da ister bir başka yerde olsun, yoksul halkımla beraberim. Yapılan her grevde, haksıza karşı oluşta onların, can kardeşlerimin yanında olacağım.

Sosyalist hareket, 1965'te aydınlar arasında sıkışıp kalmıştı. Şimdi anlıyorum ki, genişlemiş, işçi kitlelerinin malı haline gelmeye başlamıştır. Gezdiğim fabrikalarda elle tutulur gibi işçilerin çoğunluğunun İşçi Partili olduğunu görüyorum.

— Gezdiğiniz fabrikalarda öbür partilerin durumu nedir?

— Doğrusu onlara pek inanmıyorlar. Onlara oy vermelerinin nedenini ben sınıf bilincine varmamış olmalarına bağlıyorum. İşçiler kendi sınıfsal çıkarlarını anladıkları zaman, İşçi Partili oluyorlar.

— İşçiler bir işçiden milletvekili olması konusunda ne düşünüyorlar?

— Bir şeylerin değiştiği apaçık ortada artık işçiler kendilerinin de milletvekili olacaklarına, güveniyorlar ve ancak böyle olursa kurtulabileceklerini söylüyorlar.

Çok iyi durum...

İşçi, emekçi düşmanlarının sonu yakındır bana kalırsa.

Bir işçiden milletvekili olamaz deniyordu. Ben olabileceğini ispat edeceğim. Hem de memleket dertlerini en iyi ve yakından tanıyan, içinde yaşayan, biri olarak gireceğim meclise...»

Kapkaççı düzene paydos.. Ne Amerika ne Rusya ne de Ortak Pazar... Ben her türlü sömürü düzeninden arınmış, bağımsız bir Türkiye istiyorum. Okudum (okulda değil), gördüm, yaşadım, öğrendim... İki aylık çocuğumun borçlu doğduğunu biliyor fakat borçsuz yaşamasını istiyorum. Benim gibi milyonların, insanca yaşamamalarına karşı çıkıyorum»

TİP'in mukayeseli seçi

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
ADANA	7926	3.1	6433	3.1	7717	3.3
Merkez	3529	4.2	2288	3.3	3221	4.5
Bahçe	219	1.8	209	2.0	—	
Ceyhan	1437	4.6	1385	5.1	2853	9.5
Feke	98	1.5	93	1.5	—	
Kadirli	551	2.5	388	2.1	—	
Karaisalı	314	2.0	243	2.2	—	
Karataş	446	4.2	495	6.1	—	
Kozan	625	2.3	664	3.0	1419	5.1
Mağara	134	2.1	118	2.0	—	
Osmaniye	286	1.4	300	1.7	—	
Pozantı	70	1.7	42	1.4	—	
Saimbeyli	113	3.0	77	2.0	—	
Yumurtalık	104	1.8	131	2.9	244	4.7
ADIYAMAN	1943	2.7	—		2032	2.5
Merkez	582	2.8	—		661	3.1
Besni	413	2.7	—		526	3.2
Çelikhan	118	2.6	—		140	2.8
Gerger	161	3.6	—		95	1.1
Gölbaşı	265	3.6	—		363	4.5
Kahta	286	1.8	—		204	1.0
Samsat	118	4.5	—		43	1.7
AFYON	2795	1.9	2216	1.7	—	
Merkez	414	1.4	373	1.4	—	
Bolvadin	102	1.3	81	1.4	—	
Çay	102	1.9	79	1.7	—	
Dazkırı	152	1.5	148	1.7	—	
Dinar	324	2.2	233	2.0	—	
Emirdağ	612	2.8	453	2.8	—	
İhsaniye	125	1.6	127	1.8	—	
Sandıklı	302	1.3	260	1.4	—	
Sincanlı	312	2.3	265	1.8	—	
Sultandağı	90	1.7	80	1.8	—	
Şuhut	260	2.5	177	2.5	—	
AĞRI	3466	4.9	—		894	1.1
Merkez	774	5.0	—		894	5.1
Diyadin	671	10.3	—		—	
D. Beyazıt	962	8.9	—		—	
Eleşkirt	168	1.6	—		—	
Hamur	145	2.8	—		—	
Patnos	174	1.9	—		—	
Taşlıçay	466	8.9	—		—	
Tutak	106	1.4	—		—	
AMASYA	5239	5.7	—		4929	5.2
Merkez	716	2.5	—		1196	4.1
Göynücek	114	1.6	—		—	
Gümüşhacıköy	241	1.6	—		—	
Merzifon	371	2.1	—		—	
Suluova	109	1.4	—		—	
Taşova	3688	24.0	—		3733	20.8
ANKARA	20264	4.3	17095	4.2	15404	3.5
Merkez	1441	4.2	1087	4.1	632	2.7
Altındağ	2413/	4.1	1891	3.9	1437	2.6
Ayaş	95	1.8	67	1.3	120	2.3
Bala	189	1.3	199	1.6	407	2.8
Beypazarı	223	2.0	186	2.0	317	3.3
Çamlıdere	128	1.8	94	1.8	62	1.0
Çanyaka	9204	7.2	8054	7.6	6166	5.3
Çubuk	317	2.0	308	2.1	181	1.1
Delice	152	1.9	132	1.8	215	2.6
Elmadağ	150	2.4	118	2.3	194	2.8
Güdül	112	1.9	123	2.5	136	2.4
Haymana	615	4.0	401	2.8	1049	6.1
Kalecik	215	2.3	204	2.4	242	2.5
Keskin	284	2.1	201	1.6	154	1.1
Kırıkkale	404	1.3	356	1.4	544	1.9
Kızılcahamam	275	1.7	312	2.3	429	3.1
Nallıhan	301	2.2	363	2.9	—	
Polatlı	654	3.5	626	3.7	462	2.3
Sulakyurt	234	4.2	152	3.0	158	2.7
Ş. Koçhisar	752	3.6	670	3.8	1504	6.7
Y. Mahalle	2106	5.9	1550	5.2	995	3.3
ANTALYA	3468	2.5	—		3163	2.1
Merkez	890	2.6	—		966	2.8
Akseki	212	2.7	—		278	3.6
Alanya	218	1.8	—		—	
Elmalı	196	1.7	—		—	
Finike	148	2.4	—		122	2.0
Gazipaşa	381	6.1	—		71	1.0
Gündoğmuş	140	2.6	—		—	
Kaş	171	1.5	—		300	2.3
Korkuteli	229	1.8	—		307	2.1
Kumluca	182	2.4	—		277	3.7
Manavgat	380	3.1	—		668	4.3
Serik	319	2.4	—		174	1.1
ARTVİN (TİP hiçbir seçime katılmamıştır)						
AYDIN	6639	3.6	—		7128	4.7
Merkez	1410	3.1	—		1462	4.1
Bozdoğan	322	2.8	—		346	3.2
Çine	379	1.8	—		456	2.4
Germencik	210	1.7	—		363	3.6
Karacasu	206	2.9	—		175	2.6
Koçarlı	204	1.8	—		222	2.4

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
(Aydın'ın devamı)						
Kuşadası	149	3.0	—		160	5.1
Kuyucak	370	3.2	—		331	3.2
Nazilli	597	2.5	—		448	2.5
Söke	2514	12.4	—		2951	18.0
Sultanhisar	163	2.2	—		81	1.3
Yenipazar	115	2.0	—		133	2.7
BALIKESİR	5963	2.4	—		10883	5.1
Merkez	1092	2.4	—		1900	4.8
Ayvalık	529	4.6	—		715	7.9
Balya	317	3.0	—		535	5.4
Bandırma	355	2.0	—		650	4.1
Bigadiç	594	4.3	—		883	8.3
Burhaniye	343	3.1	—		516	5.3
Dursunbey	332	2.2	—		519	4.3
Edremit	269	2.2	—		481	5.5
Erdek	184	2.3	—		400	4.8
Gönen	367	1.8	—		815	4.2
Havran	132	1.7	—		208	3.1
İvrindi	276	2.3	—		525	5.2
Kepsut	172	1.5	—		491	4.8
Manyas	206	1.8	—		641	6.0
Savaştepe	156	2.3	—		357	5.2
Sındırgı	407	2.4	—		725	5.3
Susurluk	232	1.5	—		522	3.9
BİLECİK	1600	3.0	—		1030	2.1
Merkez	499	4.3	—		156	1.4
Bozöyük	323	2.8	—		253	2.4
Gölpazarı	242	2.7	—		233	2.5
Osmaneli	113	2.1	—		102	2.3
Pazaryeri	152	2.3	—		118	2.3
Söğüt	271	3.2	—		168	2.0
BİNGÖL	830	2.1	2182	5.1	1668	3.5
Merkez	291	2.6	227	1.8	—	
Genç	182	2.6	114	1.5	—	
Karlıova	89	1.8	152	2.4	—	
Kığı	236	1.9	1639	12.7	1668	12.4
Solhan	32	0.9	50	1.4	—	
BİTLİS	—		—		2444	6.0
Merkez	—		—		663	5.5
Adilcevaz	—		—		191	4.8
Ahlat	—		—		111	2.0
Hizan	—		—		387	7.2
Mutki	—		—		476	7.9
Tatvan	—		—		620	8.0
BOLU	2474	1.8	—		4217	3.3
Merkez	345	1.5	—		589	2.8
Akçakoca	82	0.9	—		186	2.3
Düzce	638	1.4	—		1159	2.9
Gerede	304	1.5	—		767	4.1
Göynük	222	2.7	—		356	4.9
Kıbrıscık	95	2.9	—		111	3.5
Mengen	122	1.7	—		244	3.8
Mudurnu	356	3.3	—		391	3.8
Seben	122	2.5	—		83	1.8
Yığılca	188	3.6	—		331	5.6
BURDUR	2233	4.3	—		—	
Merkez	709	3.8	—		—	
Ağlasun	114	3.7	—		—	
Bucak	268	2.8	—		—	
Gölhisar	273	3.5	—		—	
Tefenni	512	9.3	—		—	
Yeşilova	357	4.4	—		—	
BURSA	6019	2.1	5803	2.7	2216	1.0
Merkez	2897	2.6	2631	3.0	—	
Gemlik	164	1.3	109	1.3	—	
İnegöl	541	1.9	428	2.2	772	3.2
İznik	222	1.9	240	2.2	289	2.8
Karacabey	321	1.4	369	2.1	—	
Keles	130	1.7	135	2.4	—	
Mudanya	193	1.9	177	2.0	—	
M. Kemalpaşa	571	1.9	717	3.1	1155	4.5
Orhaneli	447	2.5	494	3.4	—	
Orhangazi	181	1.4	202	2.1	—	
Yenişehir	370	2.0	301	2.2	—	
Ç. KALE	2479	2.0	—		2089	1.7
Merkez	306	2.4	—		489	3.8
Ayvacık	192	1.8	—		—	
Bayramiç	482	4.3	—		649	5.9
Biga	364	1.4	—		—	
Bozcaada	10	1.9	—		—	
Çan	177	1.3	—		—	
Eceabat	84	2.5	—		—	
Ezine	166	1.0	—		442	4.8
Gelibolu	313	3.1	—		509	4.4
İmroz	24	1.1	—		—	
Lapseki	137	1.7	—		—	
Yenice	284	2.1	—		—	
ÇANKIRI	—		—		3790	4.9
Merkez	—		—		702	3.8
Çerkeş	—		—		462	5.9
Eldivan	—		—		193	5.2

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
(Çankırı'nın devamı)						
Eskipazar	—		—		359	4.8
Ilgaz	—		—		329	3.8
Kurşunlu	—		—		582	6.1
Orta	—		—		338	5.0
Ovacık	—		—		253	6.1
Şabanözü	—		—		294	5.3
Yapraklı	—		—		278	4.7
ÇORUM	—		—		4532	3.5
Merkez	—		—		1011	2.6
Alaca	—		—		657	4.3
Bayat	—		—		241	4.5
İskilip	—		—		471	3.6
Kargı	—		—		490	5.8
Mecitözü	—		—		563	5.4
Ortaköy	—		—		74	2.3
Osmancık	—		—		401	4.1
Sungurlu	—		—		620	2.6
DENİZLİ	2691	1.8	2039	1.6	846	0.6
Merkez	532	1.6	423	1.4	—	
Acıpayam	364	1.9	270	1.6	—	
Buldan	136	1.7	111	1.7	—	
Çal	315	1.7	190	1.1	—	
Çameli	124	2.2	89	1.7	—	
Çardak	95	2.0	63	1.5	—	
Çivril	330	2.2	328	2.3	846	6.1
Güney	132	3.0	91	3.0	—	
Kale	135	2.0	91	2.0	—	
Sarayköy	249	2.2	143	1.5	—	
Tavas	279	1.5	243	1.6	—	
D. BAKIR	8867	8.0	11549	11.9	3037	2.3
Merkez	1682	5.6	2414	9.3	1671	4.7
Bismil	976	7.6	1620	13.7	—	
Çermik	545	7.5	173	2.6	—	
Çınar	188	2.4	889	13.6	—	
Çüngüş	237	6.7	173	7.5	—	
Dicle	166	2.4	512	9.1	353	4.1
Ergani	541	6.0	424	6.2	—	
Hani	171	7.1	172	5.5	—	
Hazro	141	4.0	176	6.2	—	
Kulp	348	6.2	1496	22.6	—	
Lice	3469	44.4	2344	27.5	—	
Silvan	403	3.4	1156	12.6	1013	7.8
EDİRNE	2891	3.0	—		4937	4.6
Merkez	758	3.4	—		910	4.7
Enez	97	2.3	—		177	4.3
Havsa	182	2.3	—		343	4.1
İpsala	229	2.6	—		471	5.0
Keşan	[illegible]	[illegible]	—		898	5.0
Lalapaşa	139	3.0	—		193	4.3
Meriç	[illegible]	4.2	—		376	5.6
Uzunköprü	650	2.2	—		969	3.9
ELAZIĞ	2062	2.6	3271	5.0	2505	3.0
Merkez	811	2.7	1650	6.6	1568	4.9
Ağın	80	3.2	53	2.4	84	3.2
Baskil	152	2.5	178	3.8	130	2.1
Karakoçan	187	2.2	584	9.0	96	1.0
Keban	58	1.9	189	8.2	175	5.7
Maden	156	1.9	92	1.4	270	2.9
Palu	480	3.2	420	3.2	119	0.7
Sivrice	158	3.2	105	2.4	63	1.1
ERZİNCAN (TİP hiçbir seçime katılmamıştır)						
ERZURUM (TİP genel seçimlere katılmamıştır)						
ESKİŞEHİR	3766	2.7	2777	2.3	2759	2.2
Merkez	2622	3.3	1872	2.7	2253	3.6
Çifteler	127	1.6	105	1.5	—	
Mahmudiye	118	3.0	116	3.3	128	3.2
Mihalıççık	191	1.3	183	1.5	160	1.1
Sarıcakaya	103	2.1	61	1.6	—	
Seyitgazi	341	3.7	213	3.0	—	
Sivrihisar	264	1.4	227	1.3	218	1.1
GAZİANTEP	5064	3.4	—		6096	4.3
Merkez	3060	4.5	—		3485	5.4
Araban	86	1.2	—		220	3.1
İslahiye	476	3.0	—		616	3.7
Kilis	337	1.5	—		371	2.1
Nizip	569	2.6	—		796	3.6
Oğuzeli	464	4.4	—		435	4.2
Yavuzeli	78	1.6	—		173	3.7
GİRESUN	2303	1.8	1879	1.8	1424	1.1
Merkez	481	2.2	357	1.9	434	2.2
Alucra	202	1.8	381	4.2	—	
Bulancak	381	1.9	301	1.7	850	4.0
Dereli	192	2.1	118	1.6	—	
Espiye	212	1.4	140	1.1	140	1.1
Eynesil	61	1.2	64	1.6	—	
Görele	243	1.6	235	1.9	—	
Keşap	151	1.3	97	1.6	—	
Ş. Karahisar	185	2.4	117	2.2	—	
Tirebolu	285	1.7	254	2.5	—	

S. Bölgesi	1965
GÜMÜŞHANE (TİP ... mıştır)	
HAKKARİ	—
Merkez	—
Çukurca	—
HATAY	5371
Merkez	1620
Altınözü	680
Dörtyol	335
Hassa	87
İskenderun	1092
Kırıkhan	420
Reyhanlı	711
Samandağı	255
Yayladağı	171
ISPARTA (TİP hiçbir ...	
İÇEL	4271
Merkez	1118
Anamur	334
Erdemli	163
Gülnar	357
Mut	390
Silifke	435
Tarsus	1464
İSTANBUL	49422
Adalar	303
Bakırköy	3971
Beşiktaş	3570
Beykoz	942
Beyoğlu	4244
Eminönü	2993
Eyüp	3461
Fatih	8532
G. O. Paşa	2120
Kadıköy	4813
Sarıyer	1042
Şişli	5171
Üsküdar	3198
Zeytinburnu	1733
Çatalca	516
Kartal	1864
Silivri	443
Şile	98
Yalova	408
İZMİR	15840
Merkez	7106
Bayındır	211
Bergama	623
Bornova	1496
Çeşme	63
Dikili	178
Foça	80
Karaburun	67
Karşıyaka	2246
Kemalpaşa	150
Kınık	214
Kiraz	245
Menemen	617
Ödemiş	854
Seferhisar	120
Selçuk	554
Tire	428
Torbalı	414
Urla	174
KARS	9333
Merkez	711
Arahk	130
Ardahan	970
Arpaçay	502
Çıldır	756
Digor	127
Göle	2301
Hanak	617
Iğdır	708
Kağızman	258
Posof	982
Sarıkamış	331
Selim	439
Susuz	209
Tuzluca	292
KASTAMONU	—
Merkez	—
Araç	—
Azdavay	—
Cide	—
Çatalzeytin	—
Daday	—
Devrekani	—
İnebolu	—
Küre	—
Tosya	—
Taşköprü	—
KAYSERİ	3700
Merkez	1923

n sonuçları

(%)	1968	(%)
seçime	katılma-	
—	1320	4.7
—	1294	21.4
—	26	0.8
—	6322	4.7
—	3850	11.8
—	814	8.5
—	—	
—	—	
—	—	
—	781	5.1
—	—	
—	877	7.1
—	—	
katılmamıştır)		
—	5692	4.0
—	1151	3.5
—	543	4.2
—	155	1.1
—	423	3.6
—	638	5.2
—	579	3.2
—	2203	5.8
7.7	36797	7.9
6.0	194	4.5
8.6	3081	7.8
10.8	2452	10.5
5.4	842	4.9
7.9	2706	7.8
8.3	1639	8.4
9.8	3578	11.7
8.0	5355	8.6
10.5	2212	12.5
8.7	3060	8.5
5.5	994	6.9
8.5	3357	7.8
7.0	2016	6.4
7.7	1274	7.4
3.6	672	3.7
6.1	1449	5.5
4.5	1173	10.7
2.3	306	4.4
3.7	435	3.7
—	17757	5.2
—	7002	6.1
—	417	3.7
—	811	3.4
—	1730	8.5
—	166	4.0
—	312	5.8
—	100	2.6
—	103	8.6
—	2304	8.6
—	244	2.0
—	192	2.8
—	333	3.6
—	798	5.1
—	976	2.9
—	93	2.7
—	707	12.8
—	594	8.1
—	685	4.6
—	185	2.8
—	12932	6.5
—	811	3.2
—	—	
—	1781	9.4
—	186	0.9
—	495	4.1
—	—	
—	3128	18.3
—	1772	14.7
—	1427	9.0
—	—	
—	—	
—	1805	11.2
—	882	7.9
—	645	8.1
—	—	
—	6117	4.4
—	650	2.9
—	754	4.5
—	860	8.1
—	756	5.5
—	230	4.6
—	230	3.5
—	280	3.3
—	616	3.8
—	249	4.3
—	738	5.3
—	751	3.8
2.8	3731	2.4
2.0	1395	2.5

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
(Kayseri'nin devamı)						
Bünyan	367	2.4	287	2.0	—	
Develi	387	2.4	406	3.1	—	
Felahiye	153	2.6	126	2.5	—	
İncesu	166	2.7	173	4.0	—	
Pınarbaşı	482	2.8	485	3.2	788	4.7
Sarıoğlan	127	2.0	210	3.9	670	10.2
Sarız	338	4.5	964	14.3	938	11.7
Tomarza	249	2.2	176	1.8	—	
Yahyalı	113	1.2	84	1.0	—	
Yeşilhisar	95	1.4	90	1.6	—	
Kırklareli	2716	3.1	—		3979	4.6
Merkez	594	2.7	—		706	3.4
Babaeski	487	2.9	—		798	4.9
Demirköy	71	2.1	—		199	6.1
Kofçaz	105	4.3	—		120	4.9
Lüleburgaz	902	4.1	—		1285	5.9
Pehlivanköy	54	1.4	—		105	3.4
Pınarhisar	196	2.4	—		353	4.2
Vize	307	2.8	—		413	4.2
KIRŞEHİR	—		—		2116	3.7
Merkez	—		—		822	4.1
Çiçekdağ	—		—		340	2.8
Kaman	—		—		786	4.2
Mucur	—		—		168	4.5
KOCAELİ	3495	3.2	2195	2.8	2130	2.3
Merkez	1653	3.2	1050	2.5	754	1.6
Gebze	353	3.0	232	2.7	395	4.0
Gölcük	634	6.0	517	5.9	342	3.2
Kandıra	214	1.2	198	1.5	381	2.3
Karamürsel	220	2.0	198	2.6	258	2.6
KONYA	6753	2.1	—		8894	3.0
Merkez	1325	1.9	—		1331	2.3
Akşehir	471	2.6	—		778	4.2
Beyşehir	481	2.1	—		536	2.6
Bozkır	513	3.4	—		683	5.0
Cihanbeyli	301	2.3	—		441	3.1
Çumra	349	2.0	—		395	2.2
Doğanhisar	127	1.9	—		114	2.6
Ereğli	708	2.8	—		751	2.9
Ermenek	478	3.4	—		409	3.2
Hadım	228	3.4	—		255	2.7
Ilgın	217	1.3	—		231	1.7
Kadınhan	93	9.3	—		121	1.3
Karaman	270	1.0	—		1015	4.1
Karapınar	297	3.3	—		473	4.5
Kulu	153	1.5	—		292	2.6
Sarayönü	51	0.7	—		84	1.4
Seydişehir	439	3.3	—		510	5.1
Yunak	252	2.5	—		434	4.1
KÜTAHYA (TİP hiçbir seçime katılmamış-tır)						
MALATYA	4586	3.8	—		21118	17.6
Merkez	1680	3.7	—		6125	14.3
Akçadağ	1317	10.1	—		4200	31.1
Arapkir	208	2.9	—		613	9.1
Arguvan	298	4.6	—		3399	52.1
Darende	198	1.9	—		896	8.4
Doğanşehir	102	1.0	—		1786	18.1
Hekimhan	283	2.3	—		1956	13.7
Pötürge	258	2.8	—		559	6.0
Yeşilyurt	242	3.6	—		1576	24.5
MANİSA	6504	2.8	—		7559	3.7
Merkez	1076	2.9	—		1152	4.2
Akhisar	1521	3.5	—		1747	5.1
Alaşehir	532	2.8	—		558	3.2
Demirci	193	1.2	—		276	2.0
Gördes	222	1.6	—		334	3.3
Kırkağaç	156	1.4	—		122	1.4
Kula	233	2.0	—		261	2.3
Salihli	652	2.3	—		892	3.7
Sarıgöl	250	3.4	—		209	3.1
Saruhanlı	705	3.4	—		936	6.1
Selendi	122	1.8	—		137	1.9
Soma	415	3.1	—		423	3.9
Turgutlu	427	1.8	—		512	3.0
MARAŞ	2284	1.9	5206	6.3	6041	4.7
Merkez	568	1.6	638	3.2	1425	3.4
Afşin	298	2.3	398	6.6	558	4.1
Andırın	198	2.0	204	2.5	838	7.6
Elbistan	278	1.3	1647	9.3	661	2.7
Göksun	255	2.4	571	7.9	821	7.1
Pazarcık	578	3.1	1282	10.0	1287	7.5
Türkoğlu	109	1.3	167	2.8	451	4.9
MARDİN	1965	1.6	—		—	
Merkez	126	0.9	—		—	
Cizre	72	1.5	—		—	
Derik	1191	13.5	—		—	
Gercüş	54	0.4	—		—	
İdil	30	0.3	—		—	
Kızıltepe	33	0.2	—		—	
Mazıdağı	143	2.3	—		—	
Midyat	88	0.4	—		—	
Nusaybin	35	0.3	—		—	

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
(Mardin'in devamı)						
Ömerli	34	0.6	—		—	
Savur	54	0.6	—		—	
Silopi	105	2.1	—		—	
MUĞLA	3021	2.7	2058	2.1	1260	1.1
Merkez	551	3.2	297	2.1	381	2.1
Bodrum	181	1.8	158	1.8	—	
Datça	32	1.1	28	1.2	—	
Fethiye	547	2.4	375	1.9	879	3.5
Köyceğiz	435	4.2	380	3.8	—	
Marmaris	121	2.8	72	1.8	—	
Milas	644	2.5	318	1.7	—	
Ula	128	2.3	220	4.4	—	
Yatağan	382	3.0	210	1.8	—	
MUŞ	2062	3.7	—		614	0.8
Merkez	357	1.5	—		614	2.3
Bulanık	191	1.6	—		—	
Malazgirt	214	2.1	—		—	
Varto	1300	13.0	—		—	
NEVŞEHİR	—		—		1424	2.7
Merkez	—		—		289	1.9
Avanos	—		—		263	3.1
Derinkuyu	—		—		101	3.5
Gülşehir	—		—		229	3.6
Hacıbektaş	—		—		227	3.9
Kozaklı	—		—		167	2.5
Ürgüp	—		—		148	2.1
NİĞDE	2539	2.4	2263	2.7	3800	3.3
Merkez	703	2.7	650	2.8	893	3.0
Aksaray	909	2.3	686	2.0	2522	5.6
Bor	398	2.6	289	2.3	—	
Çamardı	78	1.4	60	1.3	—	
Ortaköy	215	2.7	143	2.1	—	
Ulukışla	236	2.6	435	5.3	385	4.0
ORDU	5212	3.4	—		10170	6.1
Merkez	641	2.2	—		1083	3.5
Akkuş	528	5.2	—		561	4.7
Aybastı	304	3.8	—		386	4.2
Fatsa	662	2.8	—		2175	8.1
Gölköy	416	4.4	—		622	6.2
Korgan	249	4.5	—		434	6.5
Kumru	287	4.1	—		1082	13.4
Mesudiye	851	7.3	—		1795	17.4
Perşembe	345	2.8	—		423	3.2
Ulubey	215	2.2	—		287	2.8
Ünye	714	2.9	—		1322	4.6
RİZE	—		—		337	0.5
Pazar	—		—		337	3.8
SAKARYA	2777	2.2	2006	1.9	1865	1.5
Merkez	1711	3.0	1093	2.5	1286	2.7
Akyazı	258	1.5	171	1.2	—	
Geyve	275	1.4	226	1.4	—	
Hendek	244	1.6	187	1.6	289	1.9
Karasu	218	1.4	181	1.3	128	0.8
Sapanca	71	1.5	75	2.9	70	1.5
Kaynarca	131	2.4	78	1.6	92	1.5
SAMSUN	5851	2.4	—		9603	4.1
Merkez	1362	2.3	—		1771	3.4
Alaçam	501	3.1	—		762	4.6
Bafra	753	1.9	—		2275	5.9
Çarşamba	838	2.1	—		1164	4.5
Havza	598	3.4	—		1266	6.7
Kavak	367	2.5	—		140	1.0
Ladik	228	2.4	—		296	2.6
Terme	612	3.0	—		942	3.8
Vezirköprü	592	2.4	—		514	2.1
SİİRT	1190	1.9	—		1140	1.4
Merkez	134	2.1	—		—	
Batman	110	1.0	—		—	
Baykan	66	1.6	—		—	
Beşiri	79	1.8	—		—	
Eruh	217	1.9	—		—	
Kozluk	122	2.2	—		559	3.6
Kurtalan	89	1.1	—		—	
Pervari	120	3.4	—		—	
Sason	47	1.1	—		581	11.7
Şırnak	126	2.8	—		—	
Şirven	80	1.8	—		—	
SİNOP	—		—		3152	3.8
Merkez	—		—		404	3.4
Ayancık	—		—		655	4.6
Boyabat	—		—		565	2.8
Durağan	—		—		322	3.9
Erfelek	—		—		284	3.6
Gerze	—		—		672	4.3
Türkeli	—		—		250	5.3
SIVAS	5699	2.7	—		9182	4.7
Merkez	1367	3.1	—		1330	3.4
Divriği	454	2.9	—		581	4.1
Gemerek	228	2.1	—		853	7.3
Gürün	340	3.3	—		832	8.2
Hafik	611	3.4	—		829	5.2
İmranlı	334	3.4	—		378	4.2

S. Bölgesi	1965	(%)	1966	(%)	1968	(%)
(Sıvas'ın devamı)						
Kangal	466	2.5	—		1212	6.5
Koyulhisar	214	2.7	—		506	7.0
Suşehri	34	0.2	—		564	3.8
Şarkışla	530	2.6	—		669	3.5
Yıldızeli	685	3.2	—		943	4.7
Zara	436	2.8	—		485	3.3
TEKİRDAĞ	2639	2.8	2857	3.5	1148	1.2
Merkez	342	1.9	306	1.9	—	
Çerkesköy	184	4.0	190	4.8	—	
Çorlu	880	5.2	1168	7.7	1020	5.8
Hayrabolu	307	2.2	278	2.2	—	
Malkara	378	2.0	338	2.1	—	
Muratlı	282	4.3	241	6.1	128	2.0
Saray	155	1.8	134	1.9	—	
Şarköy	111	1.6	102	1.7	—	
TOKAT	5981	4.1	—		432	0.3
Merkez	947	3.2	—		—	
Almus	532	7.4	—		—	
Artova	360	2.2	—		—	
Erbaa	770	3.4	—		—	
Niksar	841	4.4	—		—	
Reşadiye	939	5.5	—		—	
Turhal	712	2.9	—		432	1.8
Zile	880	3.9	—		—	
TRABZON	1939	1.1	1792	1.4	507	0.3
Merkez	359	1.0	372	1.4	328	1.2
Akçaabat	280	1.1	227	1.2	—	
Araklı	152	1.1	139	1.3	—	
Arsin	85	1.1	76	1.3	—	
Çaykara	111	0.8	107	1.5	—	
Maçka	159	1.3	137	1.5	—	
Of	212	1.2	225	1.5	—	
Sürmene	212	1.6	182	2.1	179	1.5
Tonya	63	0.9	59	1.1	—	
Vakfıkebir	246	1.0	216	1.1	—	
Yomra	60	0.9	52	1.2	—	
TUNCELİ	2387	5.8	1394	3.4	2369	5.2
Merkez	257	5.8	104	1.9	1480	23.5
Çemişkezek	873	18.4	149	3.8	—	
Hozat	123	2.8	69	1.5	130	2.5
Mazgirt	344	4.4	470	6.1	687	8.9
Nazımiye	135	4.2	190	6.1	72	1.9
Ovacık	129	2.5	66	1.2	—	
Pertek	343	5.5	202	3.7	—	
Pülümür	183	3.3	144	2.7	—	
URFA	3771	3.1	4178	4.3	6018	5.2
Merkez	625	1.9	448	1.8	—	
Akçakale	260	3.1	271	3.7	—	
Birecik	235	2.2	118	1.7	—	
Bozova	186	1.6	101	1.0	—	
Halfeti	200	2.8	121	1.8	—	
Hilvan	145	2.0	174	2.4	—	
Siverek	1241	7.0	1963	1.3	3764	23.7
Sürüç	337	2.7	433	5.6	1677	12.4
Viranşehir	542	4.1	549	4.9	557	4.0
UŞAK	—		856	1.5	1975	3.1
Merkez	—		302	1.6	—	
Banaz	—		206	1.9	1710	12.9
Eşme	—		155	1.4	—	
Karahallı	—		51	1.1	—	
Sivaslı	—		59	1.2	265	4.3
Ulubey	—		83	1.6	—	
VAN	1869	2.6	—		2732	3.3
Merkez	400	2.4	—		158	0.9
Başkale	143	2.1	—		53	0.6
Çatak	125	4.4	—		—	
Erciş	306	2.5	—		2212	16.0
Gevaş	212	2.1	—		196	2.4
Gürpınar	158	2.5	—		22	0.3
Muradiye	221	2.0	—		43	0.3
Özalp	304	3.2	—		48	0.4
YOZGAT	7081	5.2	—		3076	2.1
Merkez	2645	11.4	—		622	2.3
Akdağmadeni	867	5.4	—		918	5.2
Boğazlıyan	304	2.1	—		—	
Çayıralan	294	2.8	—		278	2.6
Çekerek	633	3.3	—		—	
Sarıkaya	218	1.9	—		—	
Sorgun	1400	6.6	—		1258	5.4
Şefaatli	442	4.9	—		—	
Yerköy	283	2.9	—		—	
Zonguldak	4856	2.2	—		7683	3.6
Merkez	844	1.9	—		983	2.5
Bartın	751	2.0	—		1498	4.3
Çaycuma	488	2.0	—		775	3.2
Devrek	545	2.3	—		912	3.9
Eflani	299	4.0	—		367	5.6
Ereğli	947	2.8	—		1531	4.6
Karabük	407	1.5	—		710	2.6
Kurucaşile	50	1.5	—		66	2.4
Safranbolu	209	1.9	—		297	3.1
Ulus	346	2.9	—		544	4.8

görüşler

CHP'nin Gerçek Çehresi

● CHP, milletvekili adayı Saif Reşa yanına birkaç kişi de alarak Kırıkhan'ın Yalangoz nahiyesine 23 Eylül 1969 tarihinde giderek CHP'ye oy vermiyecek vatandaşları tehdit etmiş ve bilhassa TİP'li Mehmet Gezgin üzerinde durmuş. **«4 güne kadar köyden göçsün yoksa evini yakarım, kendisini ortadan kaldırtırım.»** diye tehdit etmiş. CHP, adayının yaptığı hareketi biz hiç yadırgamadık çünkü CHP, hakiki çehresini ortaya koymuş oluyor. Zaten köylümüz de CHP'den terörden başka bir şey beklememektedir. Yalnız şunu söyliyelim. Yalangoz veya başka yerlerde oturan TİP'li köylüler Anayasa teminatı altındadırlar. Kanun koruyucuların bu gibi kaba kuvvete karşı görevlileri yapacaklarından eminiz. Bu gibi kaba kuvvete ön verildiği takdirde TİP'nin Mehmet Gezgin'in yanında olduğunu ve meşru müdafaada bulunacağını unutmasın. İşte CHP'nin getireceği sosyal adalet! Fakat hiç kimse, ne ağa, ne bey, Türkiye İşçi Partililerin kılına bile dokunamıyacaktır. Bütün Hatay'da da TİP'e emekçiler akın etmektedir. Hiç kimse, hiçbir kaba kuvvet bunun önüne geçemiyecektir.

HALİT GÖÇMEN
(Kırıkhan - HATAY)

Taylan için

Kahpe kurşun seni yere yıksa da
İnsan düşer devrim düşmez Taylanım
Tüm hainler karşımıza çıksa da
Rahat uyu hedef şaşmaz Taylanım

Yaş yirmi bir, utanmaz mı vuranlar
Kurtuluşun dallarını kıranlar
Birer kara ieke gibi duranlar
Namussuzlar halka koşmaz Taylanım

Devrimciler ölür, devrimler ölmez
Kayıplar güç verir kavgayı bölmez
İçimiz kan ağlar, yüzümüz gülmez
Matem için vaktimiz az Taylanım

Sıra bizim sürecektir kavgamız
Hep aynı hırs, aynı ülkü, aynı hız
Vakt gelince seni söyler her ağız
Bu bir seldir çoşar durmaz Taylanım

Az bir süre kâr getirse de itlik
Para pulla alınamaz yiğitlik
Gün olur yeniden boşalır tetik
Akan kanın yerde kalmaz Taylanım

Mehmet AYHAN
(TİP Beşiktaş İlçe üyesi)

Sosyalistlere Bir Hikaye

● **Birbirleriyle kapı komşuluk yapmış, birbirlerinin keder ve neşelerini paylaşmış iki köylü, bir mesele yüzünden kavga etmişler. Eski sevgilerinin yerini bu defa düşmanlık duyguları almış. Bu iki köylü bir zaman sonra ansızın ormanda kaşılaşmışlar. Birbirlerine saldırmak üzereyken aniden kocaman bir ayı da üzerlerine doğru gelmeye başlamış. Birisi kendini hem ayıdan hem de hasmından korumak ister şekilde bir pozisyona geçmeye hazırlanırken diğeri dost bir sesle bağırmış:** «Eşeklik etme ulan, seni bırakıp ayıya taraf çıkacak değilim. Önce müşterek düşmanımızı temizleyelim. Biz kozlarımızı sonra da paylaşırız.» **Bilmem bu hikayeye siz ne dersiniz sayın fedakar ve iyi niyetli Türk Sosyalistleri.**

Aytekin GÜRLER
(Mustafakemalpaşa)

.ıeyimiz Pazara Çıkacak ?

● **Türkçe'de «İpliği pazara çıkmak» diye bir söz vardır. Bizde iplik ve dokumacılık, en ileri milli sanayi dalları arasında. Yerli kumaşlarımız, Avrupa pazarlarında müşteri buluyor ve aranıyor. Ortak Pazar'a girdiğimiz takdirde, Altılar, şiddetle ihtiyaçları olan geleneksel ihraç maddelerimizi, üzümümüzü, fındığımızı, pamuğumuzu, yapağımızı, tütünümüzü, tenzilatlı gümrük tarifeleri ile bizden alacaklar ve yerine bize ağır sanayi ürünlerini *açık kapımızdan içeri sokacaklar. Böylelikle,* zaten bir emekleme devresinden kurtulamayan yerli sanayiimize büyük bir darbe indirilmiş olacak. Rekabet et, edemezsin. Nasıl edersin ki, herifler yıllardır bu işin kurdu olmuşlar, imalatı ucuza maletmenin sırrını öğrenmişler. «Bu pazar, ortak menfaatler esasına dayanan bir sistemdir, bundan zarar görecek yoktur» diyenler çıkabilir. Olmaz böyle şey! Birinin faydalandığı yerde öteki zarar görüyor demektir. Ortada bizim kalkınmamızı can u gönülden isteyen sadık dostlarımız mı vardır, yoksa hammadde darlığı içinde bunalmış, bunu ucuza ele geçirmeye çalışan, buna karşılık mamul maddesini satacak memleket bulamayıp açık pazar olarak bizi hedef tutan sözümona dostlarımız mı vardır? Yoksa bizden alacağı yapağıyı kumaş haline getirip bize metresi on liradan satacak eksper bezirganlar mı? Ve esasen ipliğimizi müşterek pazara çıkaracak durum da budur.**

Haldun ÇALIKOĞLU
(Bostancı - İstanbul)

KÖYLÜ ADAY, KARDEŞLERİNE DÜZENİN BOZUKLUĞUNU ANLATIYOR
— Artık sadece emekçilerin örgütü öncülüğünde mücadele var! —

Bir sosyalist köylü aday daha...

Köylerde sosyalizm savaşını artık köy liderleri yürütüyor!

Akça DADAL - Kayhan FEHİMOĞLU

HALK arasında şöyle bir söz dolanır: **«Has mal, taze maldır.»** İp gibi doğru bir söz bu. Nasıl yalan olur ki. Halkımız onu sınamış da söylemiştir. Sebzenin tazesinde tat vardır... Bekletilen et kokar, kurtlanır... Balık bayatlar... Yumurta cılklaşır, bozulur...

«Her şey böyledir benim bildiğim.» diyor, Malkara'nın köylerinden Ahmet. Pek yaşlı göstermemekle birlikte, hayatın epeyi sillesini yediği; bu bozuk düzenin gitgide yoksullaştırdığı bir emekçi olarak yıprandığı; çile çektiği belliydi. Ama gözlerinde, o hilesiz ve tertemiz gözlerinde bir umut ışığı yok değildi. **«Kendimi bildim bileli, bi rezillik almış yürümüş. Temelinden bozulmuş bi kere. Kolay düzelmez. İşi temelinden tutmadıkça hayır etmez.»**

....

1933 yılında Yanıkağıl'da doğmuş Rahmi Arıcan ve orada büyümüş. Çerkesköy ilçesinin en yoksul köylerinden biri Yanıkağıl... Öküz ve eşekle çifte gidenler çoğunlukta. Köylüler, kadınlı erkekli çalışıyorlar. Ama neyleyim düzen onlara düşmandır.. Tüccar, tefeci, fabrikatör, yıllardır güvenip oy verdikleri partiler, seçtikleri sülükler ve devlet baba onlara düşman... Aç mısın, tok musun diye sormamış kimsecikler... Kimse yar olmamış onlara kendilerinden başka...

Ve bu köyün yoksul kimselerinden olan Rahmi, daha TİP kurulmadan, Türkiye sosyalist savaşı bu örgüt öncülüğünde yürütülmezken, sınıf bilincini vermeğe çalışmış köylülerine. Kendi örgütleri kurulur kurulmaz da onun çevresinde birleşmişler, savaşa atılmışlar..

Sol gözü görmüyor Rahmi Arıcan'ın. **«Yaşar Kemal'in de sağ gözü öyle»** dedik. Gülmeğe başladı: **«Epiyce arkadaşlığımız vardır onunla.. Birlikte fotoğraf bile çektirdik. Hâlâ saklarım.»** Cana yakın bir adam, babacan bir adam Arıcan.. Tekirdağ'ın bütün ilçelerini dolaşmış. Köyleri de adım adım gezmeğe niyetli. **«Bununla birlikte»** diyor üzüntüye, **«Kapitalist değiliz. Altımızda özel arabamız yok! Bütün köyleri dolaşmam da epiyce güç bir iş. Ama yaya bile olsa dolaşacak ve köylü kardaşlarının sorunlarını tesbit edeceğim. Onlara, kendilerinden bir adayın meclise girmesiyle haklarını arayabileceklerini anlatacağım.»**

Yeni bir köye gitmeye hazırlanıyordu ama biz salmadık kendisini. Köylülerin kalabalık halde bulunduğu kahvelerden birine yöneldik. Selâmlaştıktan sonra sessizlik oldu bir süre... Rahmi tanıtınca bizi, köylüler ilgiyle etrafımızı aldılar: **«Merak etmeyin! Bu arkadaşlar ne mal kaldırmaya geldiler, ne de adam kandırmaya. Gazeteci bunlar, meselelerimizi anlayıp hem dert olmak için gelmişler..»**

Biraz hal hatır ettikten sonra, köylüler bize sorular sormaya meselelerini ortaya koymaya başladılar. Gerçeği her yönüyle kavramaya başlamışlardı. Politikacıların ikiyüzlülüğünü, soygunculuğunu, çözümün sınıfsal bir öz taşıdığını hepsini...

Tarsus

Halkevleri Derneği Tüzüğünün 3'üncü maddesi Halkevlerinin kuruluş ereğini şöyle anlatır: «... Halkevlerinin çalışmalarında ulusal kurtuluşu sağlamış olan, cumhuriyetçilik, ulusal bağımsızlık, çağdaş uygarlık, milliyetçilik, laiklik, halkçılık, devrimcilik vazgeçilmez temel ilkelerdir...»

Yine Halkevleri Derneği tüzüğünün 4'üncü maddesi Halkevlerinin çalışma düzenini genel olarak şöyle anlatır: «... köy gezileri, köy araştırmaları yaparak köylerle bağ kurar. Gösteri, kitaplık, halk oyun ve türküleri, ve sosyal yardımlarla köy hayatına ışık ve kültür götürürler... Köylerde halk kitaplıkları kurar, kitap okuma ve tanıtma gün ve geceleri düzenler. Dergilerle, kitaplarla v.s. amaca uygun çeşitli yayınlar yapar. Dünkü ve bugünkü Türk ve Dünya edebiyatının tanıtlamasına, düşünce özgürlüğü ve hoşgörü havası içinde düşüncelerin tartışılması ve açıklanmasına, çevrede edebiyat çalışmalarının ve düşünce hayatının uyanması-

«Politikacılar giremiyorlar artık köyümüze. Hangi yüzle gelecekler ki.. Geçenlerde Öztırak geldi bi kere. O da.. Kaçarken ayakları dolaştı. Hele Fehim olsa da anlatsa bak! Pek öyle üstüne müstüne bakan bile olmadı. Ama seçim zamanı biraz sündüktür bunlar.. Seninki zart zurt ederken, Fehim gelmesin mi! Kuru gürültüye pabuç bırakmaz bizim Fehim. Tuttu dedi: 'Hayın oğlu hayın! Sen kim oluyosun ba! Hangi yüzle geliyosun aramıza! Düzenbaz herif! Hepten yüzsüzlük seninki, hepten maskaralık! Politikanın az biraz şerefi kaldıydı, onun da ağzına sıçtınız. Ne miskin, ne aç sülaleymişsiniz ki, yeye yeye doymadınız. Taşaklarımızı cıscıbıldak kırda bırakmaya mı niyetlendiniz! Yeter ettiğiniz bu köylüye.» Daha da neler neler.. Öztırak hıkmık edicek oldu, başladı zil çalmaya.. Öztırak pantolları zor topladı kaçarken.. Şimdi zili tavana astı. O olmasa biz çalacağız politikacı gelirse..»

Bütün ezilmişliği ve yoksulluğu ile köyün ortak kaderini yaşayan bir köylü, kendinden olan milletvekili adayını dinliyor

Bu açıkça gösteriyor 1969 seçimlerde köylünün siyaset cambazına karşı tutumunu. Halkı hiç düşünmeden sömürenlere en güzel cevap bu. Köylüyü, yalnız seçim dönemlerinde var kabul edenlere, kendi çıkarları için onu kullananlara yakışan bir davranış. Ve Rahmi aldı sözü:

«Kardaşım, siyaset cambazları bizi öyle aşağıladılar ki, kendimize bile güvenimiz kalmıyordu nerdeyse!. Ama ne yaparlarsa yapsınlar, emekçilerin kendine olan güvenlerini silemezler! Geride bıraktığımız yıllar ve şimdi içinde yaşadığımız şartlar, onların yalnız kendi sınıflarına hizmet ettiğini gösterdi. Biz de kendimiz için kendimiz yapmalıyız. Yalan söylediler bize. Politikacı, yalan söyleyen adam, medeni hırsız demektir. Parası olan politikacı olur ve adam kandırmaya çalışır. Ama artık kandıramaz'ar. Ben politikacı değilim. Köylüyüm ve köylü kalmaya mecburum. Öyleyse kendi sınıfım için çalışmak zorundayım. Hepimiz böyle yaparsak kurtuluş kapısını açarız. Benim kazanmam köylülerin, işçilerin, yani sömürülen sınıfların kazanması demektir.»

«Doğru ki ne doğru! Mandıraya sütü 160 kuruştan veririz. Paramızı alamadığımız gibi, ucuza da kaptırırız. Borçluyuz çünkü. Devlet bilmez mi bunu!»

«Bal gibi bilir ama bilmezden gelir. Senin şimdiye kadar seçtiklerin tüccardı, büyük iş sahibi adamlardı. Hükümeti de seni daha iyi soymak için kullandılar. Senin sattığın sütten krema çıkarılır... Yoğurt veya ayran yapılır. Büyük bardak ayran, 150 - 200 kuruştan satılır. Yoğurt üç liradan gider. 55 kilo koyun sütünden 20 kilo peynir yapılır ve bu peynir, kilosu 12 liradan satılır. Sen sarfedersin, aslan payını onlar alır.»

«Biz kıredi alamayız. Yamalı kıçımıza yakışmazmış kıredi.. Tüccar buğdayımızı yok pahasına satın alır. Biz gündöndüyü 150 kuruşa satarız. Ondan yağ yapılır. Biz o yağın kilosunu 7 liradan aşağıyı alamayız. Bir rezalettir gidiyor.»

«Çok doğru söylersin baba! Hepimiz biliyoruz bu yılki orak ipi meselesini. Gaye tüccarı biraz daha zengin etmekti ve başarıya da ulaştılar. İstanbul tüccarı, karaborsa esnasında 6 milyon lira vurdu. Bu büyük bir köyün yıllık gelirini aşmaktadır. Biçerbağlar her yıl ekininin dekarını 7 liraya biçerken, bu yıl 15 liraya biçti. Bu köylü vatandaşı gitgide yoksullaştırmaya yol açarken, hükümet buna göz yumdu. Çünkü zengin sınıfların hükümetidir. Hayat pahalılığı artarken, köylünün ürünlerinin fiatı ayni kalmakta veya çok az artırılmaktadır. Traktör, 1950'lerde 6000 liradan satılırken şimdi 45000 liraya çıkmıştır. Ama bizim buğdayımız o yıllarda 33 kuruştan giderken, şimdi ancak 80 kuruşa çıkmıştır. Yani köylü vatandaş mutlak yoksullaşma dönemine girmiştir. Çeltik yetiştiren köylü sömürülmektedir.. Hayvancılıkla uğraşan köylü sömürülmektedir... İşçiler sömürülmektedir., Malkara kömür ocaklarında çalışan emekçi kardeşlerimiz, ölümle pençeleşerek çoluk çocuğuna nafaka sağlarken sömürülmektedir.. Tekirdağ'ın

birtakım köylerinde, köyün ortak malı olan meralar ve köy meydanları toprak ağalarınca kapatılmakta, devlet memurları bunlara göz yummaktadır. Memur kapısında rüşvet verenin işi görülmektedir. Hastane ve okul kapısı bize kapalıdır. Bütün bunlar gün gibi ortadadır. Bize düşen iş, kendi meselelerimize kendimizin çözüm yolu aramasıdır. Çözüm yolu, emekçi kardeşlerimizin kendi adaylarını meclise göndermesiyle bulunur.»

Meseleleri böylece gayet açık olarak ortaya koyuyor Rahmi Arıcan. Anlaşılmayan noktaları yeniden ele alıyor. Düzenin değişmesini gerektiren nedenleri bir bir anlatıyor. Düzen değişikliğinin demokrasiyi yıkmak olmadığını anlatıyor: «Düzen, emekçilerin iktidara ağırlığını koymasıyla gerçekleşir. Emekçiler her yerde çoğunluğu meydana getirir. Demokrasi, çoğunluğun arzularını yerine getirir. Gerçek demokrasi, çoğunluğun, yani emekçilerin iktidara gelmesiyle mümkündür. Yoksa bugün kapitalistin, istediğini istediği fiata alıp istediği fiata satması demokrasi değil, yutturmacadır. Ama gayrı yutmayacağız.»

Sosyalist köylü gençlerinden İrfan Eren, «Emekçiler iktidarı ele geçirmedikçe bu bitmez» diyor.

Böylece sürüp gidiyor, Arıcan'ın bütün meseleleri tektek alıp köylülere gerçekleri göstermesi. Şimdi yavaş yavaş kalkıyor Rahmi. Tekirdağ'ın bütün köylerinde bunları anlatmak, köylüleri gerçeğe ulaştırmak gerekiyor çünkü. Fehmi Terzi başta olmak üzere, köyün diğer sosyalistleri, kardeşi Sami Arıcan ona yardımcı oluyorlar. «Rahmi'nin kazanması bizim kazanmamızdır» diyorlar. «Nasıl olmasın?» diyor, bir bacağını askerde kaybeden ve askerliğini bitirince mehmetçikliği unutulan İrfan Eren. «Emekçiler bu işi kıvıramazlarmış!. hem de öyle bir kıvıracağız ki.. Emekçilerin kendine gelişi, bu soygun düzenini yakında sona erdirecektir. İktidar emekçilerindir!»

Ve artık, her ilde, Türkiye'nin dört bucağında, emekçi önderleri, hep bir ağızdan haykırıyorlar:

HALKOĞLUYAM GELDİM DERİM
DAĞLARI HEY DÜZ EDERİM
YOKSULUN HAKKIN GAYRIYA
VERMİYENİ YAR EYLERİM...

Halkevine baskın

na, araştırmalar ve incelemeler yapılmasına, Türk tarih ve dilinin çevredeki değerlerinin gelişmesine, tanıtılmasına önayak olur... Çevrede tiyatro sevgisini yayabilecek amatör ülkülerle çalışan bir tiyatro kurmayı görev bilir. Kurduğu tiyatro ile seyircinin beğenisini yükseltecek, onu tiyatro yolu ile eğitecek yerli ve yabancı yazarların oyunlarını halka sunar, bu oyunları çevre kasaba ve köylere götürmeye çalışır...»

Tarsus Halkevi Başkanı, Yönetim Kurulunun haberi olmadan verdiği bir dilekçe ile «Tarsus Halkevinin yasak yayınlarla dolduğunu, komünist eserlerin okunduğunu, halkevini gayesinden uzaklaştırıcı tiyatro çalışmaları yapıldığını ve bunun önlenmesini istiyordu» **C. Savcılığından.**

Polislerin yaptığı baskın sonunda «yasak yayın» ve el konulan eşyalar şunlardı: T.S.T. oyuncularından İ. Hakkı Bilgenoğlu, Caner Öztaş ve Ali Kaplan'ın nüfus cüzdanları, Tiyatroya Üniversite Öğrenci Birliklerinden gelen mektuplar, İ. Hakkı Bilgenoğlu'nun özel mektupları, T. S. T.'nun IRGAT oyunu ile ilgili dokümanlar, Yeni sahnelenecek olan ve hiçbir yerde yayınlanmamış ve oynanmamış DÜĞÜN ile BALTA oyunlarının bütün nüshaları, IRGAT oyununun Caner Öztaş tarafından okunan ve banta alınan çevreden derlenmiş türküleri -dinlenmemiş gizli bant olarak geçiyor- oyuncuların rol kağıtları, Genç ozanlardan Ekrem Kahraman'ın hiçbir yerde yayınlanmamış şiirleri ve nihayet devrimci yayınlardan Ant, Türk Solu, Yelken, Gerçek, Forum Dergileri ve İşçi - Köylü Gazetesi.

Bunun kasıtlı bir tertip olduğu anlaşılıyordu. Çünkü Güney, Sanayi Dergisi, Emre, Karseli, Türk Dili, Oyun Dergisi, Halkevi Dergisi gibi dergiler ve Akşam, Cumhuriyet, Son Havadis, Milliyet, Tercüman Gazeteleri ile bazı özel tiyatroların yayın organlarına el sürülmemişti ve Halkevinde çalışan öğrencilerin ders kitapları öylece duruyordu.

Oysaki Tarsus Sanat Tiyatrosu «Köye giren ilk tiyatro» **ünvanını elinde bulunduran -hem de hiçbir karşılık beklemeden- tek amatör topluluktur. Devrimci çalışmasını her zaman başarı ile duyurmuş ve çalışmanın sonucu olarak girdiği tiyatro şenliklerinde çeşitli ödüller kazanmıştı. Geçen yıl IRGAT oyununu seyreden Tarsus köylüleri bu yıl ezilmişliğe karşı koyarak, Ağaları ve tefecileri protesto mitingi düzenlemişler ve seslerini bütün Türkiye'ye duyurmuşlardır bütün baskılara rağmen.**

Halkevlerinin; özlediğimiz devrimci çizgiye ulaştığı şu günlerde, elbette devrimci çalışmalarından ötürü gocunanlar olacaktır, ve polise jurnal ettireceklerdir, varsın gocunsun'ar. Tarsus Sanat Tiyatrosu oyuncuları şimdi daha bilenmiş ve daha bilinçli olarak devrimci mücadeleye katkılarda bulunmak için çalışmaktadırlar.

KIVANÇ

Büyük devrimcinin ikinci ölüm yıldönümünde

CHE'nin devrim stratejisi

Mekin GONENÇ

Büyük devrimci Ernesto Che Guevara, bundan tam iki yıl önce 7 Ekim 1967 günü Bolivya dağlarında Amerikan emperyalizminin uşaklarına karşı Latin halklarının kurtuluşu uğrunda çarpışırken alçakça öldürülmüştü. Che'yi öldürtenlerin başında ise zamanın diktatörü Barrientos ile Bolivya Genelkurmay Başkanı General Ovando geliyordu. Ne gariptir ki, aynı General Ovando önceki hafta Bolivya'da bir darbe yaparak yönetimi ele geçirmiş, «reformcu, sosyalizan, milli devrim»lerden sözetmeğe başlamıştır. Ve yine ne gariptir ki, bizim emekçi halk kitlelerini hiçe sayarak bürokrasiden devrimci keramet bekleyen fıkracılarımız da, Che'nin ölüm yıldönümünde Che'nin stratejisinin iflas ettiğinden söz ederek, Che'yi öldürtenlerin bu yeni manevrasını «Üçüncü Dünyanın Üçüncü Yolu» olarak selamlamaktadırlar. Aşağıdaki yazısında arkadaşımız Mekin Gönenç, Ernesto Che Guevara'nın devrim stratejisini bir kez daha açıklayarak, bugün Che'yi mahkum edip Che'nin katillerine alkış tutanlara en susturucu cevabı vermektedir.

Guevara'nın Siyasi kişiliği ve devrim için uygulanmasını öngördüğü metodlar hakkında içte ve dışta gerek lehte gerekse aleyhte çok şey söylendi ve yazıldı. Bütün bu yazılanları ve söylenenleri teker teker değerlendirdiğimizde, mutlaka bir gün tarih sayfalarına geçecek olan bu gerçek devrimcinin uygulamak istediği «**eylem stratejisi**»nin bazı çevreler tarafından tam olarak değerlendirilemediğini ve «**Che**»nin peşinde koşmakta olduğu ülkünün kasıtlı olarak gerçek doğrultusundan saptırıldığını görmekteyiz. Ne yazık ki, bu konuda kişiyi en çok hayrete düşüren husus, sol kuruluş ve örgütlerde yeralan bazı kişilerin bile, hayatının her safhası *bir eylem olan genç «Che»yi* adeta suçlar ve bir nevi küçümser nitelikteki görüşleridir. Bu bakımdan, «**Che**»nin Bolivya'da kurşunlanmasının ikinci yıldönümü dolayısı ile kaleme aldığımız bu yazıda, kendisinin ne yapmak istediğini, neyin peşinde koştuğunu ve «**eylem stratejisi**»nin gerisindeki sosyal ve siyasi etkenleri açık, yalın ve özde kalan görüşlerimizle bir kere daha belirtmek zorunluğunu duymaktayız.

Niçin Gerilla ?

Bugün için insan topluluklarının yoğun bir şekilde yaşamakta olduğu yeryüzünün beş kıtasında, yarınları bile rehinde olan geri bıraktırılmış geniş halk toplulukları vardır. Bunun yanında, yine bu beş kıta üzerindeki insanların sosyal, siyasi ve iktisadi yaşantılarını kendi avuçları içerisine almış emperyalist güçler de vardır. Özellikle 2. Dünya Savaşının sona ermesinden buyana, savaştan yorgun ve iktisaden yıpranmış bir şekilde çıkan İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya, Belçika ve Hollanda geri kalmış ülkelerdeki sömürü inisiyatifini A. B. D.'ne kaptırmışlardır. Bugünkü tutumu ve uygulamaları ile, Amerika yeryüzündeki kollektif emperyalizmin hemen hemen tek temsilcisi haline gelmiş bulunmaktadır.

20. Yüzyılın başlarından, özellikle 1917 Ekim ihtilalinin başarıya ulaşıp yeryüzünün ilk sosyalist devletinin kurulmasından bu yana, milli kurtuluş eylemlerinin ve böylece emperyalizme karşı savaşın bütün dünyayı sarmış olduğu bir gerçektir. O günlerden buyana geri bıraktırılmış ülkelerde özellikle solcu kuruluşlar özgürlük savaşlarının öncülüğünü yapmışlar, iç ve dış düşmanlarla yılmadan savaşmışlar ve halklarının bilinçlenmesine yardımcı olarak, kısmen de olsa ülkelerinin eski tarz koloniciliğin boyunduruğundan kurtarılmasını sağlamışlardır. Böylece, kolonilerdeki halk yığınlarını silah ve asker yoluyla adeta bir parya gibi kullanıp, anavatandaki egemen sınıflar adına onların iktisadi kaynaklarını insafsızcasına sömüren eski tarz «**Kaba kolonicilik**» yönetimleri teker teker yıkılmak zorunda kalmışlardır. Portekiz'in Afrika'daki sömürgeleri hariç, «**kaba kolonicilik**» artık devrini kapatmış bulunmaktadır.

Ne var ki, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana, emperyalist güçler, özellikle A.B.D., yeryüzünün her noktasında uygulayacakları sömürü siyasetinde bir değişiklik yapmak gerektiğini anlamışlar, yerine göre «**kollektif emperyalizm**» yerine göre «**yeni kolonicilik**» adı verilen kollektif sömürünün uygulamasına girişmişlerdir. Yine bu beş kıt'a üzerinde gözlerimizi gezdirecek olursak, bu sömürü siyasetinin ileri sanayi ülkelerinde ve geri kalmış ülkelerde değişik metodlarla uygulandığını göreceğiz. Emperyalist güçler ileri sanayi ülkelerinde özellikle ihracat sanayiinin kilit noktalarını, hammadde kaynaklarını ve yatırım kredileri veren mali kaynakları ellerine geçirerek, o ülkenin iktisadi ve mali hayatını kontrolları altına almakta ve dolaylı olarak da o ülkenin siyasi politikasında söz sahibi olabilmektedirler. Kanada, Avusturalya, Yeni Zelanda, savaş sonrası İngiltere, İtalya, Belçika, Almanya ve diğerleri bu şekilde Amerika'nın kucağına düşmüşlerdir. Bu noktaya kısaca değindikten sonra, konumuz bakımından geri bıraktırılmış ülkelerde «**yeni koloniciliğin**» yada «**kollektif emperyalizmin**» uygulamakta olduğu stratejinin ana hatlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Siyasi ve iktisadi kontrol altına alınmak istenen azgelişmiş bir ülkeyi, genel valiler ve anavatandan gönderilen askerlerle yönetip de bir çeşit istila kuvveti gibi gözükerek, o ülkede yaşamakta olan tüm halk topluluklarının yıldırımlarını üzerine çekmektense, o ülke içerisinde uydu hükümetler yaratıp, perde arkasından siyasi ve iktisadi hakimiyeti sürdürmek. Uydu hükümet emperyalist güçlerin çizdiği doğrultudan ayrılmaya uğraşıp kendilerine cephe alacak olursa, siyasi oyunlar yada askeri darbelerle bu hükümetleri yıkmak ve yeni geleceklere gözdağı vermek.
- Uydu hükümetleri yerli ve kendi uzmanları vasıtasıyla iktisadi ve mali çıkmazlara sürükleyip, sonra da iktisadi ve askeri yardım adı altında yapacağı ağır şartlı borçlamalarla kendisine daha sıkı sıkıya bağlamak.
- Ülkenin sanayileşmesini engellemek, bir ham madde ülkesi olarak kalmasını sağlamak. Ham maddeyi kendilerinden yok bahasına kapatıp, daha sonra da işlenmiş bir sanayi ürünü olarak kendilerine defalarca daha pahalı olarak satmak.
- O ülkedeki milliyetçi sol hareketlerin ezilmesi için uydu hükümetlere yolgöstermek ve ülkedeki tüm gerici çevreleri milliyetçi sol eyleme karşı örgütlemek. Yine bu konuda, gerekirse hükümetlere gayrıresmi vurucu yan kuvvetler hazırlamak.
- Ülke halkları içerisindeki çeşitli etnik guruplar ve siyasi kutuplar arasında koyu bir düşmanlık yaratmak ve böylece ilerde kendisine karşı meydana gelecek ortak direnmelere engel olmak. Daha açık olarak milli gücü parçalamak, ufalamak.
- İşçinin uyanışını önlemek yada emekçilerin kendi eylemlerini etkisiz bir hale getirmek için sendikalarını soysuzlaştırmak, işçi liderlerini parayla satın almak, yani sarı sendikacılığı kurdurmak. Zaman zaman sarı sendikalar kanalı ile emekçiler için sadaka kabilinden maddi çıkarlar koparıp, işçilerin gerçek örgütlerini etkisiz hale getirebilmek.
- Köylüleri ve tarım işçilerini örgütlenmekten alıkoymak. Gerçek toprak reformunu her ne bahasına olursa olsun kösteklemek.
- Kültürel ve eğitim alanlarında milli kaynaklar yerine, emperyalist ülkenin kendine özgü metod ve kültürünün uygulanmasını sağlamak ve geri kalmış ülkenin gelecek nesillerinin milli değerlerle olan bağlantısını koparmak ve soysuz hale getirmek.
- Bütün bunların üzerinde, bölgedeki iktisadi çıkarlarının korunmasını garantiye almak i-

İlerici Kıbrıs Türklerinin Uyarısı

Londra'daki İlerici Kıbrıs Türkleri, geçen hafta Cumhurbaşkanı Sunay'a Başbakan Demirel'e Meclis ve Senato başkanlarına ve parti liderlerine birer mektup göndererek Kıbrıs'ta cemaatler arası görüşmeler konusunda görüşlerini açıklamışlardır. Mektupta şöyle denilmektedir:

«Londradaki Kıbrıs Türklerinin hatırı sayılır bir kısmını oluşturan biz, ilerici Kıbrıs Türkleri, alttaki hususları yüksek katınıza sunmayı gerekli bulduk.

«Anglo - Amerikan sömürgecil inin uyguladıkları «böl ve yönet» siyaseti yüzünden Kıbrısta yaratılan siyasi kriz, Kıbrıs Türklerine çok pahalıya mal olmuştur. Cemaatımız maddi ve manevi sonsuz zararlara uğramıştır.

«Takdir edersiniz ki, bugünkü dünya *ortamında anlaşmazlıklar silâh zoru* **ile değil ama müzakerelerle çözülebilir. Bu yüzden** «ne yapmalı» **sorununa bugün için** verilecek en olumlu cevap; - Kıbrıslı Türk ve Rum liderlerinin, Kıbrıs işine barışçı ve adil bir çözüm yolu buluncaya kadar, müzakerelere devam etmelerini istemektir.

«Memnuniyetle söyleriz ki, bir yılı aşan bir süreden bu yana müzakereler devam etmekte ve şimdi üçüncü safhasına girmiş bulunmaktadır. Kıbrıs Türk Cemaatı müzakerelere başlanmasını büyük bir kıvançla karşılamış ve ferahlamıştır. Yani cemaatımız bu müzakerelerden çok şey beklemektedir. Ama, gel gör ki, radyo ve matbuatın dediğine göre anlaşmaya giden yollar daralmakta ve belki de bir çıkmaza doğru gidilmektedir. Sırası gelmişken şunu da kaydedelim ki, sızan haberlere göre hem Kıbrıs Rumları ve hem de Kıbrıs Türkleri arasında bir çevre, isteyerek ya da istemiyerek, bu müzakereleri, doğrudan doğruya ya da dolayısıyle, baltalamakta ve sonuçsuz bırakacak davranışlarda bulunmaktadır.

Bütün içtenliğimizle söyleriz ki, bu olay bizi endişeye düşürmektedir. Yani, müzakereler çıkmaza girer ya da büsbütün sonuçsuz kalırsa ne olacak?

Zatınızın da malûmudur ki, Anglo-Amerikan sömürgecileri kendi siyasi ve mali çıkarlarını korumak, Orta Doğu ve Arap ülkelerindeki petrollerini yitirmemek isterler. Bu amaçlarına varmak isteğiyle Arap ülkelerindeki halkların kurtuluş savaşlarını bastırmağa kararlıdırlar.

Böylece adamızı Orta Doğu ve Arap ülkeleri aleyhine bir harp üssü, bir Atom üssü haline getirmek amacını gütmektedirler.

«Kıbrıslı Türk ve Rum liderleri müzakerelerinin sonuçsuz kalması halinde meydana gelecek durumdan onlar yararlanacaktır. Aynı zamanda müzakerelerin sonuçsuz kalması halinde Kıbrıs Türk Cemaatı için büyük tehlikeler öngörmekteyiz.

«Bu yüzden zatınıza müracaat ediyor ve adamızda sulh ve sükûnun iadesi, halkımızın evine, yerine, tarlasına, işine ve gücüne dönmesi, rahat bir yaşantı kurması, can ve malının ve de fikir ve düşünce özgürlüğünün güven altına alınması yönünde iyi bir sonuca varılması, Kıbrıs işine barışçı ve adil bir çözüm yolu bulununcaya kadar müzakelere devam edilmesi yönünde nüfuzunuzu kullanmanızı istiyoruz.»

Latin Amerika ve bütün dünya halklarının kurtuluşu için Bolivya dağlarında yiğitçe savaşırken iki yıl önce öldürülen büyük devrimci ve gerillacı Ernesto Che Guevara

Anacan

— 24 Eylül'de akan kan'a ağıt —

bir kan gözesi oyuldu böğrümde
gavur kurşun
on metreden vurdu anacan
bir sızı dolaşdı dokularımı
bedenimi deldi kanveran işlemelerle
zulmun hayın mermisi anacan
beni yerçekimine kilitledi
ama anacan kahırlanma
ve tastamam inan
köleliğin utancında yüzyıl yaşamaktansa
bir tek yıl şahan yaşamak
onurlu özgür ve insanca
yaşamak kolay değil anacan
adım yazıldı ulusal kurtuluşun yaprağına
ve Mustafa Kemâl'in saflarına
böğrümdeki kan pınarıyla giriyorum
apansız oldu bağışla anacan
emdiğim sütün hakkı için bunlar
emdiğim sütün ve bu toprağın hakkı için
yüreğimi almıştım avuçlarıma
bir yalım kordu vururdu
21 yıldır beni yürüten kimya anacan
şimdi bunca sağılan kan
günün ortasında boşalan ve doldurulamıyan
alanlarda ve asfaltlarda
damla damla kuruyan
yüreklerde oluk oluk göllenen kan
kardaşlarımın ve bacılarımın
geri iteklenmiş tekmil halkımın adına
bir gerçeğin formülünü resimliyor anacan

Tekin SONMEZ

çin, uydu hükümetlerle karşılıklı askerı anlaşmalar imzalamak ve zamanı gelince bu anlaşmaları bahane ederek ülkeye kendi askerini çıkarmak ve böylece, silahlı bir eyleme dönüşmüş olan milli kurtuluş hareketlerini bastırmak. Mevcut anlaşmaları ileri sürerek, beynelminel siyasi kuruluşlar nezdinde, giriştiği tecavüz hareketini «meşru» olarak kabul ettirmek.

Kollektif emperyalizmi uygulamakta olan devletler gerek kendi ülkelerinde gerekse siyasi ve iktisadi hakimiyetleri altında bulunan uydu ülkelerde, düzeni zorlamadıkça, emekçi kitlelere zaman zaman bazı sosyal hakların ve maddi avantajların sağlanmasını özellikle teşvik etmektedirler. Böylelikle, emekçi kitleler arasındaki militan hareketlerin zayıflayacağını, her an kendilerine bir umut kapısının aralanacağını ve emekçi kitleleri tamamen sefaletin kucağında bırakmıyarak 1917'lerdeki halk ayaklanmalarının kolay kolay bir daha su yüzüne çıkamıyacağını hesaplamış bulunmaktadırlar. Gerçekten de, bugün için yeryüzünün en geri bıraktırılmış bir ülkesinde bile, ülkeyi tüm olarak kaplıyacak halk ayaklanması ihtimalleri oldukça zayıflamış bulunmaktadır. Asrın başından bu yana, gerçekten sosyal alanda koşullar bir hayli değişmiştir. Emperyalist güçler boş durmamış, yer yüzünün her noktasında bölücülük hareketine girişmiş, karşı devrimcileri örgütlemiştir. Kısacası, toplumlar az çok parçalanmış, ufalanmıştır. Zıt kutuplar yaratılmıştır.

Bütün geri bıraktırılmış ülkelerdeki polis kuvvetleri faşist metodlarla yetiştirilmekte, bu ülkelerdeki en masum gösteri hareketleri bile bu kuvvetler tarafından vicdansızcasına, kan dökme': bahasına bile olsa ezilmekte ve özellikle milliyetçi sol eylemin önderleri zindanlarda süründürülmekte ve çeşitli işkencelere uğratılmaktadırlar. Yunanistan, Güney Kore, Güney Vietnam, Latin Amerika ve Afrika zindanları milliyetçi önderlerle dolu bulunmaktadır şu anda.

Yine emperyalist güçler geri bıraktırılmış ülkelerde çeşitli gizli haberalma servisleri örgütleyerek, ülke içerisinde hazırlanan karşı hareketlerin çoğunu önceden haber almakta, daha doğmadan bu gibi hareketler bastırılarak önderleri yok edilmektedirler.

Emperyalist güçlerin üzerinde en çok durduğu bir uğraşı da, milli orduları soysuzlaştırmak, halk içerisinde orduya duyulan güveni sarsmak ve böylece orduyu egemen sınıfların saflarına iteklemektir. Özellikle yüksek komuta mevkilerinin kendi paralelindeki tutucu kumandanların eline geçmesini sağlamaktır. Sosyalist Küba hariç, tüm Latin Amerika ülkeleri, Güney Vietnam, Güney Kore, Filipinler, İran, Suudi Arabistan ve diğerleri bu gizli uğraşının ne derece başarılı olduğunun somut örnekleridir.

Latin Amerika'nın, Asya'nın ve Afrika'nın az gelişmiş ülkelerinin bir çoğu zaten seçimle gelmemiş askeri diktatörlükler tarafından yöneltilmektedir. Bu diktatörlükler emperyalist efendileri adına ülkelerinde korkunç bir terör sürdürmektedirler. Diğerleri ise, demokrasi adı altında yalnızca egemen sınıfların iktidara geçebileceği bir siyasi demokrasinin (!) uygulayıcısı durumundadırlar. Bu ülkelerde emekçilerin iktidara geçebilme olanakları yoktur. Partileri yoktur. Emekçilerin «bir gün seçimle iktidara geçebileceği» yalnızca tatlı bir palavradır. Latin Amerika'da, Asya'da, Afrika'da seçimle iktidar yolu, gerek paranın gücüyle gerek zora baş vurularak emekçilere kapatılmıştır.

Yukarıya ana hatları ile çizmiş olduğumuz bu şartlar, kollektif emperyalizmin ve yeni koloniciliğin açık bir tanımlamasıdır. Bu şartlar içerisine düşmüş bulunan her geri bıraktırılmış ülke, emperyalizmin kıskacı içerisine girmiş demektir.

Konuyu noksansız bir şekilde bütün hatları ile açıklamış olmak için, milli kurtuluş hareketleri ile ilgili yardımcı dış kuvvetlerden bahsetmek de yerinde olacaktır. Özellikle Latin Amerika, Afrika ve Asya toprakları üzerinde 1920'lerden buyana patlak veren bütün milli kurtuluş hareketlerini inceleyecek olursak, Küba ve Meksika örneği hariç, bu hareketlerin başlangıcında yada devamınca çoğunlukla Sovyet Rusya'nın ve kısmen de Komünist Çin'in bu eylemlere geniş silah ve maddi yardımlar yaptığını ve zaman zaman stratejik örgütlerde bulunduklarını göreceğiz. Ne var ki, uzun bir süreden beri Kremlin ve Pekin çevrelerinin eskiden olduğu kadar diğer ülkelerdeki milli kurtuluş hareketlerinin silahlı bir eyleme dönüşmesine artık pek fazla itibar etmedikleri hissedilmektedir. Özellikle, genel tutumları ile Kremlin'e bağlı diğer ülkelerin komünist partileri bile, kendi ülkelerindeki silahlı eylemleri baltalar şekilde uğraşılarda bulunmuşlardır. Bolivya Komünist Partisi'nin «Che»ye karşı olan tutumu ve Kremlin'in Castro'ya yaptığı devamlı ikazlar bu iddianın en sağlam kanıtları olarak yer almaktadırlar. Biz bunun nedenleri olarak bu çevrelerin devrimci niteliklerini yitirdikleri şeklinde saçma bir iddiada bulunacak değiliz. Bu tutumun nedenlerini iki ana noktada toplayacağız: Özellikle nükleer dengenin sağlanması dolayısı ile Sovyet Rusya ve Amerika'nın birbirleriyle doğrudan doğruya karşı karşıya gelmekten çekindikleri bir gerçektir. Her iki taraf da nükleer bir savaşın insanlığın sonu olduğunu bilmektedirler. Her iki taraf da başka ülkelerde patlak veren silahlı hareketlerin kendilerini savaş alanına çekmesinden çekinmektedirler. Küba'daki füze rampaları, Vietnam ve Arap - İsrail savaşları bu iddiayı doğrulayan somut örneklerdir. Bu konuda ikinci etken husus, Sovyet Rusya ile Komünist Çin'in aralarının açılmasından doğmuştur. Özellikle son yıllarda bu iki sosyalist ülkenin genel askeri planlamalarında ve bununla ilgili olarak savaş sanayiinin ve gücünün düzenlenmesi alanında önemli değişiklikler olmuş, bu çevreler kendi ihtiyaçlarının karşılanma ve hazırlanmasını ilk plana almışlardır. Kısacası, özellikle Latin Amerika'da, milli kurtuluş cepheleri için silah ve cephane yardımı yapacak dış kaynaklar artık tek güvenilir kaynak olmaktan çıkmış görünmektedirler.

Bütün yukarda sıraladığımız faktörler göz önünde tutulacak olursa, emperyalizmin kıskacı arasına girmiş ve iktisadi kaynakları sömürülen Latin Amerika, Asya ve Afrika halkları nasıl kurtarılacak ve milli kurtuluş hareketleri ne şekilde gerçekleştirilecektir? Komutaları altında düzenli orduları olmayan, yukarda belirtmiş olduğumuz etkenler dolayısı ile tüm emekçi ve köylüleri aynı anda arkasına alamıyan, milli olmaktan çıkarılmış düzenli ve güçlü orduları karşısında bulan, attıkları her adım bile faşist polis ve emniyet kuvvetlerince izlenen ve vurucu yan kuvvetlerin devamlı saldırılarına uğrayan kişiler, diktatör ve despotlara karşı milli kurtuluş eylemlerini Asya'da, Afrika'da ve Latin Amerika'da nasıl başlatacaklardır?

«Che» ve yoldaşları bu soruların cevabını «gerilla»da bulmuşlardı. Çünkü, bizzat savaş alanında topladıkları tecrübeler, iyi eğitilmiş bir gerillanın, en güçlü düzenli orduları bile yıpratabilecek bir güçte olduğunu göstermişti. Gerilla bir kere başlamaya görsün, aynen mantar gibidir, devamlı fışkırır toprak altından. Kısacası, kökü kazınmaz bir güçtür gerilla. Özellikle köylülere sınıf bilincini aşılamakta ve onların toprağa kavuşup kendi topraklarını kendilerinin yönetmelerinde gerillanın başarısı çok büyüktür. Küba, Meksika, Cezayir, ve Vietnam bu iddianın en canlı örnekleridir.

İşte, Che Guevara Latin Amerika'nın, Afrika'nın ve Asya'nın ezilen halklarına Amerikan emperyalizminden ve onun yerli uşaklarından kurtulabilmeleri için planlı bir gerilla hareketini salık verip, Bolivya'da bunun çekirdeğini kurmağa uğraşırken, yukarda açıklanmış olduğumuz görüşlerin en akılcı bir yol olduğuna inanıyordu. Emekçilere iktidarın seçimle açık olmadığı diktatörlüklerde başka bir alternatif de yoktu.

Son iki yılın siyasi ve iktisadi olaylarını derinliğine inceleyen herkes, yine Che Guevara'nın yüzde yüz haklı olduğu başka bir hususu apaçık görecektir. Che Guevara, «emperyalizmi yıkmak için bir değil, pek çok Vietnamlar yaratmalıyız» demişti. Şayet bu gerçekleşebilseydi, bugün Amerika'nın yeryüzündeki siyasi itibarının tamamen kepaze bir duruma düştüğüne ve koca Amerikanın mali gücünün dizleri üzerine çöküverdiğine tanık olacaktır. Tek bir Vietnam bile Amerikanın siyasi itibarını kökünden sarsmış, Amerikan dolarını iflasın eşiğine getirmişti. Doların sarsılması ve sterlinin devalüe edilmesinde Vietnam savaşının büyük etkisi olmuştu. Her yıl 30 milyar doları götüren bu saha Amerikan altın stoklarının büyük bir kısmını da beraberinde götürmüştü. Bugün bu hususu yakından gören Amerikan yöneticileri, tehlikeyi iyice anlamış olacaklar ki son iki aydır Asya'da bambaşka bir politikanın temelini atmaya uğraşmaktadırlar. Kendilerinin büyük harcamaları gerektiren savaşlardan, özellikle gerilladan, çekindikleri bir gerçektir. İşte birden fazla Vietnam yalnız Amerika'yı değil, onu besleyen dış kaynakları da bir hayli sarsabilecek bir eylem olacaktı.

Bu güçlü devrimcinin Bolivya'da vurulmasının yıl dönümünde, yer yüzündeki milli kurtuluş hareketlerini boğazlamak isteyen gafillere, yine kendisinin şu sözleriyle sesleneceğiz:

«Milli kurtuluş savaşlarında silahlar susmaz, yalnızca el değiştirir!»

ant yayınları sunar

Bundan önce «İslamiyet Açısından Şeyhlik - Ağalık,» «Doğunun Sorunları», «Kürtçe Alfabe» adlı eserleriyle ve kürtçeden Mem U Zin çevirisiyle haklı bir şöhret yapmış bulunan eski Kulp ve Şarköy Müftüsü Mehmet Emin Bozarslan, «Hilafet ve Ümmetçilik Sorunu» adlı bu son eserinde, her iki ..kımı da toplumcu bir açıdan i..celemekte, emperyalizmin dini sömürerek Ortadoğu'da çevirdiği oyunları belgelerle açıklamakta ve devrimcilere dini konularda doğru 'eşhisler koyma imkanı sağlamaktadır. Kitabın en ilgi çekici yanlarından biri de, Hilafet'in kaldırılması konusundaki meclis konuşmalarının ilk defa bugünkü dile çevirilerek tam metin halinde yayınlanmakta olmasıdır. Beş renkli lüks krome ofset kapak içinde 392 sayfa, 12.5 Lira'dır.

Ant'ın Öteki Kitapları

- **OSMANLI TOPLUM YAPISI** Dr. Muzaffer Sencer, 10 Lira
- **ZAPATA,** Robert P. Millon, 5 Lira
- **MAVİ GÖZLÜ DEV** (Nazım Hikmet ve sanatı), Zekeriya Sertel, 10 Lira.
- **DİNLE YANKEE,** Wright Mills, 10 Lira
- **TÜRKİYE'DE İLERİCİ AKIMLAR** Yıldız Sertel, 15 Lira
- **ÇİZGİLİ DÜNYA** Ferruh Doğan, 5 Lira
- **İNCE MEMED I** (9. Baskı) Yaşar Kemal 15 Lira.
- **İNCE MEMED II** (2. Baskı) 15 Lira
- **MİLLİ KURTULUŞ CEPHESİ** Douglas Bravo, 5 Lira
- **DÜZENİN YABANCILAŞMASI** İdris Küçükömer, 7,5 Lira
- **ANARŞİZM** Duclos - Cohn Bendit, 7,5 Lira
- **ROMAN GİBİ** Sabiha Sertel, 15 Lira
- **SİYAH İKTİDAR** Stokely Carmichael 7,5 Lira
- **YAŞANTIM** Yevtuçenko, 5 Lira
- **NAZIM HİKMET'İN POLEMİKLERİ** Kemal Sülker, 7,5 Lira
- **SABAHATTİN ALİ DOSYASI** Kemal Sülker, 7,5 Lira
- **GERİLLA NEDİR** Alberto Bayo, 5 Lira
- **SAVAŞ ANILARI** (2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira
- **ÜÇ ANADOLU EFSANESİ** Yaşar Kemal, 10 Lira
- **ORTADİREK** Yaşar Kemal, 15 Lira
- **YER DEMİR GÖK BAKIR** (Tükendi) Yaşar Kemal, 15 Lira
- **ÖLMEZ OTU** (Tükendi) Yaşar Kemal, 15 Lira
- **MARKSİZMİN TEMEL KİTABI** (Toplatıldı) Emile Burns, 5 Lira
- **GERİLLA GÜNLÜĞÜ** (Toplatıldı) Che Guevara 10 Lira

Genel Dağıtım: **ANT YAYINLARI P. K. 701 — İstanbul**
İstanbul Dağıtımı: **GE-DA**
Ankara Dağıtımı: **Aydın Kitabevi**
Ege Dağıtımı: **DATİC**

Batman'da bir sendika komedisi

Petrol işçisinin sırtında oynanan kirli oyunlar!

Kadir AKKAYA

BATMANI anlatmaya bilmem ihtiyaç var mı? 1964'ün 11 günlük grevi, 1965'in Milli Petrol Kampanyası ve 1967'nin 96 günlük grevi bütün Türkiye basınının Batman'dan ve Batman işçisinden birinci sayfalarda bahsedilmesinin vesilesi olmuştu.

Toplu sözleşmeli düzene geçildiğinden beri işçi hareketleri bakımından oldukça hareketli günler yaşandı Batman'da. Doğu Anadolu'nun en kesif işçi barındıran önemli bir sanayi merkezi olduğu düşünülürse, bu durumun yadırganacak bir tarafı yoktur.

Geçtiğimiz Ağustos ayına kadar Batman'ın takriben 4000 işçisini iki ayrı sendika temsil etmekte idi. Yıllardan beri bu iki sendikayı birleştirmek için harcanan çabalar bu ay içinde meyvasını verdi. Batman dışında teşkilatı bulunmayan, hiçbir federasyona bağlı olmayan ve takriben 1500 işçiye temsil eden Rafineri - İş Sendikası 7 Eylül'de yaptığı kongre sonunda kendi kendisi feshetti ve Petrol - İş Sendikası'nın katılma kararı aldı. Ama bir de şartı vardı bu katılmanın. Mart 1969 sonunda yaptığı kongreden beri bir profesyonel başkan tarafından yönetilmekte olan Petrol - İş (Merkezi İstanbul'da ve Türk - İş üyesidir.) olağanüstü kongre aktedecek ve profesyonel başkanlık için yeniden seçime gidecekti.

Söz konusu olağanüstü kongre 14 Eylül'de Batman'da TPAO'ya ait açık hava sinemasında yapıldı. Petrol - İş Genel Başkanı, Genel Sekreteri ve onun yardımcısı... Sonra Siirt Valisi, Batman Kaymakamı kongreye **«teşrif»** ettiler.

Kongre açıldı. Taksim bir iki... Taksim bir iki... hemen kalkıyor... nevinden dolmuş değnekçisi çığırtkanlığı içinde anonslar yapılarak... **«Sayın Genel Başkan bir az sonra huzurunuzda olacaklar...» «Çok sayın Genel Başkan kongreye teşrif etmek üzeredirler...» «Pek sayın Genel Başkan huzurunuzdadırlırar...»** Bütün bu çığırtkanlığın altında bir gizli emir sırıtıyordu: ALKIŞLAYIN.

Vali konuştu. Kaymakam konuştu. Bu güzide topluluğa hitap edebilmek fırsatını buldukları için memnundular. İşçi meseleleriyle yakından ilgileniyorlar. İşçi meselelerinin halli için uhdelerine düşen her şeyi yapacaklarına söz veriyorlar Türkiye ekonomisine bir varil fazla petrol katmanın savaşını veren kahramanları bağırlarına basıyorlardı. İşçiler sessiz ve saygılı dinliyorlar ve düşünüyorlardı: Valileri ve Kaymakamları böyle işçi - sever olan bir ülkenin vatandaşı olmak ne mutluydu. Haklarını almak için eyleme giriştiklerinde karşılarına valiler ve kaymakamlar çıkıyordu ama. Herhangi bir işçi kongresinde işçi - sever nutuklar söylemiş nice valiler eylem sırasında **«coplayın, ezin»** diye emirler de yağdırıyordu. Neydi bu ters düşmeler peki.

Kızgın güneş altında bozuk düzen çalışan mikrofonun ö-nünde bir resmi geçit başlamıştı. Kısacık bir faaliyet raporu okunmuştu. **«Beş ay önce kongre yapmıştık. Kongreden beri teşkilatlanma için çalıştık. İki sendikanın birleşmesini sağladık. İşte size bir TARİHİ gün hediye ettik,»** deniyordu raporda. Şimdi bu rapor üzerinde konuşuluyordu. Mikrofona kıravatlılar geliyordu. Tulumlular geliyordu. Herkes tenkitlerini dile getiriyordu. Dileklerini dile getiriyordu. Direktifin adı dilek olmuştu ya önemli değildi.

Bir işçi vardı mikrofonda. Gömleğinin kollarını kıvırmıştı. Türkçeyi mahallin ağzıyla konuşuyordu. Cümleleri insicamlı değildi. Ama yürekliydi sözleri. Sendikal hareketin ana gayesini kavramıştı. Sendikadan ne beklediğinin bilincine varmıştı. **«Dayının oğlu şef olsa da güvenme çok, bir gün tayini çıkar başka yere, kalırsın açıkta. Sendikana güven arkadaş çünkü onu kimse başka yere tayin edemez»** diyordu. Sendika etrafında kenetlenmenin faziletinden, sendikasız kalmanın felaketinden bahsediyordu. Bütün gömleğinin kolunu kıvırmış, pantolonu ütüsüz, ayakkabısı tozlu ve de eli nasırlı konuşmacılarda bu yürekliliği, bu bilinci görüyordunuz.

Bir de okumuşlar geliyordu mikrofona, kızgın güneşe rağmen ceket giymiş kıravat bağlamış olanlar, pantolonu ütülü ayakkabısı pırıl pırıl boyalı. **«Erzurum Radyosu'nda cereyan kesilmesine neden çare bulunmuyor,»** diyorlardı. **«Rusya sosyalizm sayesinde kalkınmadı ki, Çarlık Rusyası zaten kalkınmış bir ülkeydi»** diyorlardı. **«Çok ve kazançtan payınızı alacağız»** diyorlardı. Sonra imanı bütün inancı sağlam müslüman olmak edebiyatı sürüp gidiyordu.

Derken kürsüye günün önemli adamı olan biri geldi. İzin verin bir parantez açalım burada. Kürsüye gelenin adı İhsan Dündar'dı uzun yılların sendikacısı ve de anlı - şanlı Türk - İş'in yönetim kurulu üyesi. Bu kongrede 2500, TL. aylık ücretli, özel arabalı ve bol seyahatli Petrol - İş Şube Başkanlığının iki yarışmacısından biri sıfatıyla bulunuyordu. Hem de hariçten davetle getirilmiş talihli bir yarışmacı.

Evet, ne diyorduk? İhsan Dündar kürsüye geldi. **«Bu kongrede seçime katılacak iki listeden birinin başı olmam dolayısıyla konuşmam gerekiyor»** dedi. **«Önce hakkımda çıkarılan seviyesiz dedikoduları cevaplandıracağım»** dedi. Sonra başladı cevaplarına. İhsan Dündar TİP'lidir diyorlarmış, sümme hâşâ İhsan Dündar TİP'li değilmiş, yalanmış bu, İFTİRA'ymış bu söz. Sonra, İhsan Dündar ağa düşmanıdır, diyorlarmış, bunu diyen de alçakmış, İhsan Dündar Lice'li Hallo - Tahar ağanın oğluymuş, hiç ağa düşmanı olurmuymuş.

İzin verin bir parantez daha açalım. Duyuyor musunuz Aybarcılar, Arenciler, duyuyor musunuz. Bir işçi kongresinde bir sendikacı vatandaş, TİP'li olduğu söylentisinin (gerçeğinin de değil sadece söylentisinin) kendisine gelecek oyları ürküteceği telaşı içinde haykırmaktadır. **«Valahi TİP'li değilim»** diye.

Uyan TİP uyan! Bu seçim arifesinde ne işle meşgulsün. A-

Ereğli grevi, Türk iş'in değil, doğrudan doğruya işçi'nin yürekli direnişidir!

EREĞLİ'DE PATRONA MEYDAN OKUYAN İŞÇİLER

Ereğli Demir Çelik grevinin hükümet kararıyla ikinci defa ertelenmesinden sonra, bilindiği gibi, Türk İş Danıştaya başvurmuş ve yürütmenin durdurulması kararı almıştı.. Bu karardan sonra Türk iş ile Ereğli'deki Metal İş Sendikası'nın bağlı olduğu Metal İş Federasyonu bir iyiniyet gösterisinde bulunarak işverenle yeniden müzakereye oturmuşlar, görüşmelerden bir sonuç alınamamasından sonra işverene beş günlük mühlet tanımışlar, bu süre içerisinde de anlaşmaya varılmadığı için grevi tekrar başlatmışlardır.

Ereğli Demir Çelik Fabrikasının 14 ünitesinde birden grevin başlaması ile birlikte, fabrikanın iki yüksek fırını da durdurulmuştur. İlgililer, grev nedeniyle işletmenin her gün 2 - 3 milyon liralık zarara girdiğini, grevin ayrıca yurt çapında demir çelik fiyatlarını etkileyeceğini ileri sürmüşlerdir. Ne var ki işletme bu zararı, işçilerin toplamı yılda 50 milyon lirayı bulan yeni hak isteklerini kabul etmemek için göze almaktadır. İşverenin iddiasınca işçilerin istekleri 50 değil, 126 milyon lirayı bulmaktadır.

Grev başlar başlamaz fabrika jandarma ve deniz erleri tarafından kordon altına alınmıştır. İşveren Sendikaları Konfederasyonu ise alelacele bir bildiri yayınlayarak grevin kanunsuz olduğunu ileri sürmüştür. Grevin başlayacağı anlarda işçiler arasında bulunan bir üniversite öğrencisi ise nezarete alınmıştır. Ayrıca işverenin adamı olarak bilinen bir azınlık işçi grubu, greve karşı çıkmışlar ve işbaşı yapmak istemişlerdir.

İşvereni, jandarması, nezarethanesi ile grevci işçilerin karşısına dikilen «müesses nizam», işçilerin haklı direnişini engelleyememiştir. Grev görevlileri, grev başladıktan sonra işverenin ambarlara büyük çapta yaptığı yiyecek stoklarına el koymuşlar ve bunlardan bir kısmını fabrikayı saran askerlere dağıtmışlardır. Ayrıca, emniyet müdürünün yardımıyla işletme binasına giren işletme amirleri ile 1000'e yakın memur da işçilerin müdahaleleri ile işletme dışına çıkarılmışlardır İşçiler, Samsun'dan 15 bin ton demir cevheri getiren Kastamonu ve Kars şileplerinin boşaltılmasına'da engel olmuşlardır. İşverenin yüksek fırının çalıştırılması için yaptığı müracaat ise iş mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Grevin başlamasından bir süre sonra, Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Sunay'ın başkanlığında, dört saat süren bir toplantı yaparak E*reğli grevini ele almıştır. Toplantıdan sonra* gazetecilerin sorusuna cevap veren Demirel, grevci işçilere karşı bütün iktidar güçlerinin seferber edildiğini, hattâ grevin hükümetçe haksız olarak iki defa tehir edildiğini unutmuş görünerek «Grev hakkından bir şikayetimiz yok» demek pervasızlığını göstermiştir.

İlk anda, nasıl oluyor da işbirlikçi Türk İş'in ve başında AP'nin en azılı milletvekillerinden Kaya Özdemiroğlu'nun bulunduğu Metal İş Federasyonu'nun yürüttüğü grev işverenleri ve iktidar çevrelerini bu kadar telaşlandırıyor, sorusu akla gelmektedir. Unutulmamalıdır ki bu hareket Türk İş'e yada Özdemiroğlu'na maledilecek bir hareket olmaktan çıkmış, inisiyatif doğrudan doğruya sınıfsal yapısını ve haklı davasını savunan işçilerin, yani tabanın eline geçmiştir.

Nitekim doğrudan doğruya bu baskıdır ki, AP milletvekili Özdemiroğlu'nu uyuşmazlığın uzamamasında Amerikan çelik tröstlerinin ve bu arada Erdemir'in ortağı Kopers firmasının parmağı bulunduğunu açıklamaya kadar götürmüştür. Özdemiroğlu ayrıca Kopers firması aracılığıyla Kanada'dan «Gizli» olarak 19 bin ton çelik ithal edildiğini ve bir yandan da hükümetin Makina Kimya Endüstrisi aracılığıyla yeni çelik ithali için Amerika'ya başvurduğunu açıklamıştır.

Türk İş Genel Sekreteri Halil Tunç'un işverene verdiği, işverenin tertiplerinin başarıya ulaşamayacağı yolundaki cevabı da bu espri içinde, işbirlikçi Türk İş'in değil, 4800 Erdemir işçisinin sesi olarak değerlendirmek gerekmektedir!

İşçi grevi karşısında telaşa kapılan patron ve idari makamlar, grev yerine askeri birlik ve polis sevkettiler.

dıyaman'ın toprak ağalarına gösterdiğin ilginin yarısını olsun Batman'ın işçilerine göster. 1965 seçimlerinde Şehmuz Tunç nam bir vatandaşı Siirt'ten liste başı yaptın. Seçimden iki ay sonra *o* Şehmuz Tunç *nam* vatandaş Süleyman Demirel'e **«Vallahi de billahi de ben TİP'li değilim, bana iftira ediyorlar, ben AP'liyim»** diye mektup yazdı.

Ve 1969 seçimlerine Siirt'ten dört adayla giriyorsun. Batman'lı yok içlerinde, Batmanlının tanıdığı da yok. Uyan ve toparla kendini artık.

İhsan Dündar kürsüde devam ediyor... «**Tarafsız, devlet otoritesin saygılı, demokrasiye ve sosyal adalete inanan, dinine ve mukaddesatına yürekten bağlı...»** Kürsüde bir profesyonel taşra politikacısı edasıyla konuşuyor, anlatıyor. Her şey var konuşmasında, demokrasi var, sosyal adalet var, müslümanlığın vecibeleri bile var. Ama bazı şeyler hiç yok. İşçi sınıfı tabiri yok, emekçi lafı yok, bilinçlenme sözü yok. Laf olarak da yok, kavram olarak da yok, ima yoluyla dahi yok, yok işte..

Sonra Şube başkanı konuştu, yani yarışmanın diğer safkan atı. Edası nazikti, cümleleri insicamlıydı, ifadesi iğneleyiciydi. Mikrofona heyecansız bir rahatlıkla hakimdi. Tam bir profesyonel politikacı gibiydi. Ama Dündar'da olmayanlar onda da yoktu.

Ve kongre bir koç kurban edilerek bitirildi. Seçime başlandı. İhsan Dündar kazandı başkanlık seçimini.

İşte bu kadardır ol hikaye...
Bâkisi durugu binihayet...

TÖS, özel yüksek okulları halka şikayet ediyor!

Osman K. AKOL
— TÖS Genel Sekreteri —

İstanbul Özel Işık Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu'nda bir süreden beri yapılagelen boykotlar konusunda ortaya çıkan öğrenci kavgası ve bunun sonunda Mehmet Cantekin adlı bir öğrencinin ölüp pek çok öğ-

rencinin yaralanması ve iki öğrencinin de hâlâ komada bulunması, üzerinde dikkatle durulacak bir konuyu yeniden önümüze getirmektedir. Bu konu, anayasaya da aykırı olan Özel Yüksek Okullar konusudur.

Özel Yüksek Okullar, devletten başka kimsenin üniversite açamıyacağı, yani bu ayarda yüksek öğrenim yaptıramayacağı yolundaki anayasa ilkesi karşısında, çok yanlış ve sakat özel sektörcülük anlayışı içinde bazı açıkgözlerin ve para sahiplerinin, anayasayı bir kelime oyununa getirerek üniversite rolü oynamağa kalkmalarından başka bir şey değildir. Bu, öyle bir tutumdur ki, Türkiye'de kanunlar karşısında, politik nüfuza zenginliğe dayanılarak dalavere çevirmenin tipik bir örneğidir.

Özel Yüksek Okullar bugün Türk eğitiminin kanayan bir yarası olmuştur. Bu yara çıban *bağlamıştır. Fakat bir türlü de*şilmemektedir. Sermayenin ve sakat liberalizm anlayışının bütün devlet yönetiminde ve iş hayatında meydana getirdiği yıkımı, özel okullara girmekte ve sonunda perişan olmaktadırlar. Bu yüzden on binlerce memleket evladının geleceği karartılmakta ve söndürülmektedir.

Şimdi böyle bir tablo karşısında memleketi ve milli eğitimi yönetenler ne yapıyorlar? Esefle belirtelim ki bu kötü tabloya haklı olarak başkaldıran öğrencilerin üzerine hiç düşünmeden silahlı polis birlikleri gönderiyorlar. Bu yüzden Mehmet Cantekin ölüyor, pek çok arkadaşı yaralanıyor. İki arkadaşı da hâlâ komadan çıkamıyor. Buna benzer her olayın ardından yapıldığı gibi, kamu oyuna sağcılarla solcular çarpışmıştır, şeklinde yanlış bilgi veriliyor, okusun diye büyük şehirlere saldıkları evlatlarının çok uzaklarında bulunan zavallı ana babalar da memleketi çocukla-

rın ve gençlerin bu hale getirdiği şeklinde yanıltılmış oluyorlar.

Biz Türkiye Öğretmenler Sendikası olarak bir daha belirtiriz ki, memleketi ve milli eğitimi bu perişan hale getirenler çocuklar ve gençler değildir. Bugünkü perişan durumun sorumlusu dünkü ve bugünkü yöneticilerdir. Onlar bugün dahi filiz gibi delikanlılarımız serilip serilip düşerken sessiz ve kayıtsız kalabilmektedirler. Boğazlarına kadar gömüldükleri bir seçim histerisi içinde birer ana kuzusu olan yüksek öğrenim gençlerinin akan kanları üzerinden atlayıp geçmektedirler. İnsan bu vurdumduymazlık karşısında haklı olarak sorumlu kişilerin kendi çocuklarıyla memleket çocukları arasında insani bir bağıntı kurmayı başaramadıkları kuşkusuna düşmektedir.

Tekrar ediyoruz: Suçlu olan çocuklar ve gençler değil, özel okullar çıbanını anayasanın 120. maddesine göre deşmek istemeyen vurdumduymaz yöneticilerdir. Bunları TÜRKİYE HALKLARININ YÜCE KATINA bir daha şikayet ediyoruz.

BASIN DİYOR Kİ

Savcılar Jokey Klüp skandalına ne buyurur?

BUNDAN üç yıl önce ANT'ın 8. sayısında «AT YARIŞLARINDA DÖNEN DOLAPLAR» başlığıyla bir yazı yayınlamış ve kanunla kurulmuş bulunan Türkiye Jokey Klüb'ün bir avuç kapitalist tarafından bir menfaat şirketi haline getirildiğini Tarım Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı müfettişleri raporlarına dayanarak açıklamıştık.

Ne var ki, bu müfettiş raporları hasıraltı edilerek uyutulmuş, üstelik Türkiye Jokey Kulübü, «Yavuz hırsız ev sahibini bastırır» misali, içeride dönen dolapları açıkladığımız için dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden aleyhine iki dâva birden açmıştı. İstanbul Toplu Basın Mahkemesi'nde açılan davada Türkiye Jokey Kulübü'ne hakaret edildiği iddiasıyla Özgüden'in üç yıla kadar hapsi istenmiş, ayrıca Ticaret Mahkemesi'nde açılan davada da 100.000 lira tazminat talebinde bulunulmuştu.

Avukatımız Müşür Kaya Canpolat'ın «ispat hakkı» talebine Jokey Kulüb'ün avukatı Hüsamettin Cindoruk karşı çıkmışsa da, mahkeme bu konudaki müfettiş raporlarının Maliye Bakanlığı'ndan istenmesine karar vermişti

Bu dava sürüp giderken, geçen hafta Milliyet Gazetesi'nde bizzat Jokey Kulüb'ün başkanının ağzından yapılan bir ifşaat, ANT'ın yayınının ne kadar haklı endişelere dayandığını açıkça ortaya koymuştur.

Basında geniş yankı yaratan bu ifşaata sebep, sonbahar at yarışlarının Tarım Bakanlığı tarafından, Ankara Hipodrom'unun içinden yol geçirilmesi nedeniyle ertelenmesidir. Sonbahar at yarışlarının İstanbul'a alınması mümkün olduğu halde, Tarım Bakanlığı buna da izin vermemektedir.

Geçen hafta Spor Yazarları Derneğinde bir basın toplantısı yapan Türkiye Jokey Kulübü Başkanı Burhan Karamehmet'in açıklamasına göre, Tarım Bakanlığı'nın bu tutumunun nedeni, at yarışlarından sebeplenenlerin çok olmasıdır. Bakın ne diyor 27 Eylül 1969 tarihli Milliyet'te Karamehmet:

«Sonbahar at yarışları pekâlâ İstanbul'a alınabilirdi. Bize öyle geliyor ki, bu işten sebeplenenler var. İşte bunun için de İstanbul'da yarış yaptırılmıyor. Oysa Tarım Bakanlığı Yüksek Komiserler Kurulu Bürosu ilgilileri her ay muntazaman kulübümüzden bordro ile maaş almaktadırlar. Bu personele, ayda 60 bin lira, yılda ise 700 bin lira kadar brüt ücret ödenmektedir. Bu ücretin karşılığı olan görev, tarafımızdan değil, hemen hemen her biri Tarım Bakanlığı'nda memur olduğu için, ilgili makamlar tarafından verilmektedir. Bu kişiler ne iş görürler, biz bilmiyoruz. Yalnız ücreti ödüyoruz. Muhasebe kayıtlarımıza göre kulübümüzden bordro ile maaş alanlar şunlardır:

«Zühtü Karaoyuklu (Tarım Bakanlığı Müşteşarı) 5718.75, Mustafa Durusoy (Veteriner Umum Müdürü) 5718.75, Ziya Arıköy (Görevi bilinmiyor) 5718.75, Oğuz Atalay (Devlet Üretme Çiftliği Md.) 5718.75, Sadettin Karacabey (Eski atçı ve DP milletvekili) 5254.—, Salim Polatkan (Eski Binicilik Fed. Bşk. ve emekli albay) 5957.—, Sadettin Ünal (Müsteşar Muavini) 5718.75, Necati Ünsal (Tarım Bakanlığı Müşaviri) 5718.75. Orhan Şapolyo (Serbest Avukat) 5294.75, Mehmet Ali Kiper (Handikapör, Bakanlık Yarış organizatörü) 5718.15.

«Üçer aylık maaş alan yukarıdaki kişiler dışında yine bordro ile her ay maaş alanlar ise şunlardır:

«Ercüment Hikmet Bosa 2653.55, Remzi Aksoy (Hukuk Müşaviri) 1639.50, Tevfik Ertürk (Bakanlık özel Kalem Müdürü, Büro Şefi) 1639.55, Mustafa Gökmen (Teknik Müşavir) 1639.55, Kemal Özçelik (Teknik Müşavir) 1639.55, İsmail Küntay (Teknisyen) 1707.87, Fatin Fuat Tözer (Basın Müşaviri) 1801.79, Sacit Bozbey (Teknik Müşavir, Isparta'da ikamet eder. Ne iş yaptığını kendi de bilmez!..) 1639.55, Kadri Eser (Murakıp) 1172.55, Nasip Göymen (Murakıp) 1172.55, Arif Basa (Murakıp) 1172.55, Osman Boyacı (Murakıp) 1172.55, Hüseyin Ağın (Murakıp) 1300.—, Nuran Ağın (Sekreter) 1172.55, Hasan Ertan (Murakıp) 1172.55, Hüseyin Erbaşar (Murakıp) 1172.55.

Karamehmet, bu açıklamasıyla Türkiye Jokep Kulüp'te dönen dolapların sadece bir yanına parmak basmıştır. Bürokrasinin «at neslini ıslah» için kurulan bir kamu kuruluşundan nasıl çimlendiğini açıklamıştır. Ve bu açıklama dahi bazı yazarları çileden çıkarmıştır. Örneğin Cumhuriyet'in 29.9.1969 tarihli sayısında «Günden Güne» sütununda «Yedir Karamehmet Yedir» başlığı altında şöyle denilmiştir:

«Yedir Karamehmet, yedir!

«Yedir ki, at neslini ıslah ederken Tarım Bakanlığı yüksek memurlarının da neslini ıslah etmiş olasın! Böylece tohum ıslahıyla görevli olan bu bakanlık, aynızamanda, adaletsizliğin, haksızlığın, görev suiistimalinin tohumlarını da geliştirsin!»

Gel gör ki, Türkiye Jokey Kulübü'nde dönen dolaplar sadece bundan ibaret değildir. Bakanlık memurlarının çimlenişini açıklarken, Türkiye Jokey Kulübü Başkanı Karamehmet şöyle sızlanmıştır:

«Bu yıl at sahiplerine 14 milyon dağıtacak olan teşekkülümüz, Ankara yarışlarının yapılmaması ve başka bir şehre de alınmaması nedeni ile, tesbit edilmiş ikramiyeden 4 milyon lirasını verememek durumundadır.»

İşte asıl üzerinde durulacak nokta budur. Bu yıllık 14 milyon liradadır. Karamehmet, at sahiplerine dağıtılacak 14 milyondan 4 milyon eksildiği için kıyameti koparmakta, daha düne kadar çimlenmelerine göz yumduğu Tarım Bakanlığı memurlarına ateş püskürmektedir. Oysa karşılıklı göz yumma ile yürütülen bir menfaat şebekesidir bu!

Acaba bir yılda at sahiplerine dağıtılan 14 milyon lirayı kimler paylaşmaktadır?

At neslini ıslah gerekçesiyle kurulmuş bu kurumun at yarışlarından sağladığı paraların 14 milyon lirasını kaç kişi çimlenmektedir.

İşte ANT'ın dava konusu olan ifşaatında, bunlar da ortaya konulmuş, köşebaşlarını tutmuş ve iki elin on parmağını geçmeyen kişilerin her yıl bu 14 milyonu nasıl paylaştıkları, rakkam rakkam, isim isim açıklanmıştı. Eğer Jokey Kulüp Başkanı Karamehmet, Türkiye Jokey Kulübü'nden kimlerin sebeplendiğini tam ortaya dökmek niyetindeyse bunları da basın toplantısında açıklamalıydı.

Biz bu konuda daha fazla yazmayı şimdilik gereksiz görüyoruz. Çünkü bu bir dava konusudur.

Ancak en masum yazısında dahi ANT'a «sanık» damgası vuran cumhuriyet savcılarına sesleniyoruz.

Madem iç menfaat çekişmesi dolayısıyla Jokey Kulüp'te dönen dolapların bir kısmı bizzat kulübün en büyük başı tarafından açıklanmış, kapı aralanmıştır. Kanun namına bu kapıdan girilmeli, ANT'ın açıkladığı gerçekler ve müfettiş raporları da göz önünde tutularak bu menfaat şebekesinin bütün hesapları ortaya dökülmelidir.

haftanın karikatürü

YAZIK!

(Bugün. - 2.9.1969).

Dalgakıran Sükan!

Seçimin ilk meydan savaşına Konya şehrimiz sahne oluyor gibidir.

Belli ki hedef hep hep Dr Faruk Sükan'dır.

Cepheden gelen dalgaların da, yandan saldıran dalgaların da hedefi hep o... Çünkü Konya'da Faruk Sükan hemşehrilerinin sevgi ve itimadları ile her an bir parça daha kuvvetlenen bir mendireği.

Bir dalgakıran!

NİZAMETTİN NAZİF
(Y. İstanbul - 2.10.1969)

Yandı komandolar

Tarihi bilmeyen, zorbalık dünyasının kanunlarından bile habersiz üç - beş çeteci müsveddesi bugün mesuliyetsiz ve şuursuz bir davranışla bomba atabilirler, bir müslüman kardeşimizi şehit edebilirler.

Ama bunun arkasından müslüman halk silahlanır, bombalanır ve islam düşmanlarına aynıyla mukabele ederse ne olur?

Müslümanlar çokluktur. Öldürmekle tükenmez.

Ya islam düşmanı hainler? Bir avuçlar, tükürüklerimizle boğuveririz, Bombalarıyla, silahlarıyla, dinamitleriyle bir anda gebertiveririz.

MEHMET ŞEVKET EYGİ
(Bugün - 30.9.1969)

Öğrenmek o kadar zor değil!

Türkiye'de suyun başında iki takım vardır bugün; «Mason Biraderler» ve «Müslüman Kardeşler» Cümle kavga da bu iki takım arasında cereyan etmektedir. Üst tarafı lâf-u güzâf...

Parlamento, politikacılar, üniversiteler, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay gibi ne kadar devlet kuruluşu ve özerk kuruluş varsa bunların tümü içinde su başlarına oturtulmuşların kişiliklerini araştırmak ve hemen daima ya bir «Mason Birader» yada bir «Takunyalı Kardeş»le karşılaşmak mümkün. Bu, CHP iktidarları devrinde böyleydi. DP devrinde böyle, MBK devrinde, koalisyonlar devrinde böyle. AP iş başına geldi, gene böyle. Peki bu iş nasıl oluyor?

İLHAMİ SOYSAL
(Akşam - 1.10.1969)

Takunyalı Kardeş'leri bilmeyiz ama, Mason Biraderler'in bu işi el çabukluğuyla nasıl becerdiklerini öğrenmek isterse, cevabını uzakta aramasın. Sosyalistlik (!) le masonluğu bir koltuğa sığdırmış bir PDM'ci vardır ki, İlhami Soysal'la aynı gazetede kalem oynatmaktadır. Bu işin nasıl olduğunu tam yetkiyle izah edebilir.

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABACALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare Yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL ● Dizgi ve Tertip: 88 - İN MATBAASI ● Baskı: VATAN MATBAASI ● Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 34 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL, Tel.: 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira, Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan: Santimi 25 Lira; Yayın İlanları yüzde 50 indirimlidir ● Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır ● Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruş'tan kabul edilmektedir